

Cognor Holding S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

**sporządzone na dzień i za rok obrotowy
kończący się 31 grudnia 2018 r.**

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

w tysiącach złotych	Nota	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa				
Rzeczowe aktywa trwałe	15	284 617	285 862	300 250
Wartości niematerialne	16	17 965	13 005	11 938
Nieruchomości inwestycyjne	17	123	125	-
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych		2 589	3 251	3 250
Pozostałe inwestycje	18	55	55	4 805
Pozostałe należności	22	324	223	126
Przedpłata z tytułu wieczystego użytkowania gruntów	19	23 013	25 771	20 220
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20	50 610	70 178	93 376
Aktywa trwałe razem		379 296	398 470	433 965
Zapasy	21	376 969	277 494	303 938
Pozostałe inwestycje	18	12	12	138
Należności z tytułu podatku dochodowego	14	660	778	1 908
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	22	167 982	171 889	137 394
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23	76 459	102 046	25 054
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	24	-	-	6 012
Aktywa obrotowe razem		622 082	552 219	474 444
Aktywa razem		1 001 378	950 689	908 409

Przemysław Sztuczkowski
Prezes Zarządu

Przemysław Grzesiak
Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Zoła
Członek Zarządu

Dominik Barszcz
Członek Zarządu

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (ciąg dalszy)

w tysiącach złotych

	Nota	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał własny				
Kapitał zakładowy	25	180 626	177 923	150 532
Pozostałe kapitały		86 717	221 018	184 617
Różnice kursowe z przeliczenia		40	8	43
Straty z lat ubiegłych i wynik roku bieżącego		10 781	(173 600)	(188 667)
Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej		278 164	225 349	146 525
Udziały niekontrolujące		17 721	16 485	13 775
Kapitał własny ogółem		295 885	241 834	160 300
Zobowiązania				
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	27	229 188	358 003	378 383
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	28	10 677	11 282	9 202
Pozostałe zobowiązania	30	18 558	19 515	25 202
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20	1 162	-	6 150
Zobowiązania długoterminowe razem		259 585	388 800	418 937
Kredyty w rachunku bieżącym	27	-	24 607	25 274
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	27	56 692	44 523	74 656
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	28	7 258	5 122	4 939
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	14	-	-	-
Rezerwy	29	4 394	3 362	3 135
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	30	371 911	242 324	221 051
Przychody przyszłych okresów z tytułu dotacji rządowych oraz pozostałe	34	5 653	117	117
Zobowiązania krótkoterminowe razem		445 908	320 055	329 172
Zobowiązania razem		705 493	708 855	748 109
Pasywa razem		1 001 378	950 689	908 409

Przemysław Sztuczkowski
Prezes Zarządu

Przemysław Grzesiak
Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Zoła
Członek Zarządu

Dominik Barszcz
Członek Zarządu

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów

w tysiącach złotych		01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
	<i>Nota</i>			
Działalność kontynuowana				
Przychody ze sprzedaży	7	2 081 841	1 789 280	1 377 352
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	8	(1 805 528)	(1 573 044)	(1 228 812)
Zysk brutto ze sprzedaży		276 313	216 236	148 540
Pozostałe przychody	9	10 542	10 126	5 558
Koszty sprzedaży	8	(76 700)	(65 792)	(51 231)
Koszty ogólnego zarządu	8	(46 041)	(50 528)	(39 343)
Pozostałe zyski netto	10	1 977	(2 644)	2 822
Pozostałe koszty	11	(9 883)	(8 188)	(6 951)
Zysk na działalności operacyjnej		156 208	99 210	59 395
Przychody finansowe	12	4 460	22 131	5 216
Koszty finansowe	12	(67 230)	(53 339)	(68 412)
Koszty finansowe netto		(62 770)	(31 208)	(63 196)
Udział w wyniku netto jednostek stowarzyszonych (Strata)/zysk przed opodatkowaniem		(662)	51	103
		92 776	68 053	(3 698)
Podatek dochodowy	13	(20 730)	(18 148)	7 770
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy z działalności kontynuowanej		72 046	49 905	4 072
Działalność zaniechana				
Strata netto za rok obrotowy z działalności zaniechanej, po opodatkowaniu		-	-	-
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy		72 046	49 905	4 072
w tym przypadający na:				
Właścicieli jednostki dominującej		68 539	47 604	4 013
Udziały niekontrolujące		3 507	2 301	59
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy		72 046	49 905	4 072

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów (ciąg dalszy)

<i>w tysiącach złotych</i>		<i>Nota</i>	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Inne całkowite dochody					
- które zostaną reklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków					
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą					
			32	(35)	11
Inne całkowite dochody netto za rok obrotowy, po opodatkowaniu					
			32	(35)	11
Całkowite dochody ogółem za rok obrotowy					
			72 078	49 870	4 083
w tym przypadające na:					
Właściciele jednostki dominującej					
			68 571	47 569	4 024
Udziały niekontrolujące					
			3 507	2 301	59
Całkowite dochody ogółem za rok obrotowy					
			72 078	49 870	4 083
Zysk/(strata) przypadający na 1 akcję przypisany właścicielom jednostki dominującej (w zł)					
	26		0,58	0,60	0,06
- z działalności kontynuowanej					
			0,58	0,60	0,06
- z działalności zaniechanej					
			-	-	-
Rozwodniony zysk/(strata) przypadający na 1 akcję przypisany właścicielom jednostki dominującej (w zł)					
	26		0,45	0,44	0,04
- z działalności kontynuowanej					
			0,45	0,44	0,04
- z działalności zaniechanej					
			-	-	-

Przemysław Sztuczkowski
Prezes Zarządu

Przemysław Grzesiak
Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Zoła
Członek Zarządu

Dominik Barszcz
Członek Zarządu

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

w tysiącach złotych	Nota	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej				
Działalność kontynuowana				
(Strata)/zysk przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej		92 776	68 053	(3 698)
Korekty				
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	15, 19	42 882	40 917	38 763
Amortyzacja wartości niematerialnych	16	979	411	259
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów dostępnych do sprzedaży		(317)	(3 605)	-
(Zysk)/strata z tytułu różnic kursowych		(297)	(22 352)	18 208
Zysk z wykupu obligacji własnych	12	-	-	(5 216)
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		-	-	(1 004)
(Zysk)/strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów dostępnych do sprzedaży		(405)	772	(398)
Odsetki, koszty transakcyjne (dotyczące kredytów i pożyczek) i dywidendy, netto		48 240	47 087	46 252
Zmiana stanu należności i przedpłat		14 145	(45 934)	(11 688)
Zmiana stanu zapasów		(94 620)	26 444	(34 203)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych		124 057	30 276	51 218
Zmiana stanu rezerw		1 032	227	(2 608)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		1 531	2 263	27
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów z tytułu dotacji rządowych oraz pozostałych		2 100	-	-
Udział w wyniku netto jednostek stowarzyszonych		662	(51)	(103)
Zysk z tytułu okazijnego nabycia		-	-	-
Pozostałe korekty		(688)	-	-
Środki pieniężne wygenerowane na działalności kontynuowanej		232 077	144 508	95 809
Działalność zaniechana				
Strata przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej		-	-	-
Korekty				
Strata ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów dostępnych do sprzedaży		-	-	-
Zmiana stanu należności		-	-	-
Środki pieniężne wygenerowane na działalności zaniechanej		-	-	-
Środki pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej		232 077	144 508	95 809
Podatek dochodowy (zapłacony)/zwrócony, w tym:		118	932	(1 712)
- z działalności kontynuowanej		118	932	(1 712)
- z działalności zaniechanej		-	-	-
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		232 195	145 440	94 097

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (ciąg dalszy)

w tysiącach złotych	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	3 008	1 362	2 772
Wpływy z tytułu sprzedaży wartości niematerialnych	37	288	14
Wpływy z tytułu sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	-	-	-
Wpływy z tytułu sprzedaży prawa wieczystego użytkowania	2 378	-	465
Nabycie spółek zależnych netto, po pomniejszeniu o nabyte środki pieniężne	(618)	-	(363)
Wpływy z tytułu sprzedaży pozostałych inwestycji	-	-	1 014
Odsetki otrzymane	188	294	129
Dywidendy otrzymane	50	50	2
Splata udzielonych pożyczek	-	126	-
Inne wpływy z działalności inwestycyjnej	-	-	-
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(36 707)	(15 471)	(34 828)
Nabycie wartości niematerialnych	(5 939)	(1 925)	(1 884)
Nabycie nieruchomości inwestycyjnej	-	(125)	-
Oplacone prawo wieczystego użytkowania gruntów	-	(1)	-
Środki pieniężne z działalności inwestycyjnej wykorzystane na działalność kontynuowaną	(37 603)	(15 402)	(32 679)
Środki pieniężne z działalności inwestycyjnej wygenerowane na działalności zaniechanej	-	-	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(37 603)	(15 402)	(32 679)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy netto z emisji akcji	-	39 792	-
Zapłacone koszty emisji	(1 060)	-	-
Zaciągnięcie kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	314 007	1 438	22 677
Przepływy z tytułu faktoringu z regresem	(1 254)	(503)	2 514
Splata zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	(414 792)	(18 851)	(33 848)
Platność zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	(12 400)	(13 761)	(15 956)
Dywidendy i odsetki od obligacji zamiennych na akcje	(16 007)	(4 280)	(5 278)
Odsetki oraz koszty transakcyjne (dotyczące kredytów i pożyczek) zapłacone	(68 190)	(46 902)	(39 693)
Pozostałe transakcje z właścicielem	-	(9 312)	(10 590)
Otrzymane dotacje na wydatki inwestycyjne	3 436	-	-
Otrzymane dotacje pozostałe	688	-	-
Środki pieniężne z działalności finansowej wykorzystane na działalność kontynuowaną	(195 572)	(52 379)	(80 174)
Środki pieniężne z działalności finansowej wygenerowane na działalności zaniechanej	-	-	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(195 572)	(52 379)	(80 174)

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (ciąg dalszy)

w tysiącach złotych		01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
	<i>Nota</i>			
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty po pomniejszeniu o kredyty w rachunku bieżącym na dzień 1 stycznia	23	77 439	(220)	18 536
<i>Wpływ zmian z tytułu różnic kursowych dotyczących środków pieniężnych i ich ekwiwalentów</i>				
		-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty po pomniejszeniu o kredyty w rachunku bieżącym na dzień 31 grudnia	23	76 459	77 439	(220)
<i>- w tym o ograniczonej możliwości dysponowania</i>				
		16 508	2 964	527

Przemysław Sztuczkowski
Prezes Zarządu

Przemysław Grzesiak
Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Zoła
Członek Zarządu

Dominik Barszcz
Członek Zarządu

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Kapitał własny właścicieli Jednostki Dominującej							
Nota	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe z przelicze- nia	Straty z lat ubiegłych i wynik roku bieżącego	Suma	Udziały niekontrolu- jące	Kapitał własny razem
<i>w tysiącach złotych</i>							
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2016	139 702	194 935	32	(185 696)	148 973	21 569	170 542
Całkowite dochody za rok obrotowy	-	-	11	4 013	4 024	59	4 083
- zysk netto za okres	-	-	-	4 013	4 013	59	4 072
- różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	-	-	11	-	11	-	11
Transakcje z właścicielami Jednostki Dominującej, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym							
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli	10 830	(10 830)	-	(13 521)	(13 521)	(249)	(13 770)
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	(249)	(249)
Konwersja obligacji zamiennych na akcje	10 830	(10 830)	-	-	-	-	-
Odsetki od obligacji zamiennych na akcje	-	-	-	(4 721)	(4 721)	-	(4 721)
Pozostałe rozliczenia z właścicielem	-	-	-	(8 800)	(8 800)	-	(8 800)
Zmiany w strukturze własnościowej jednostek podporządkowanych	-	-	-	7 241	7 241	(7 604)	(363)
Nabycie udziałów niekontrolujących nieskutkujące zmianą kontroli	-	-	-	7 241	7 241	(7 604)	(363)
Przeniesienie zysku	-	512	-	(512)	-	-	-
Pozostałe	-	-	-	(192)	(192)	-	(192)
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2016	150 532	184 617	43	(188 667)	146 525	13 775	160 300
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2017	150 532	184 617	43	(188 667)	146 525	13 775	160 300
Całkowite dochody za rok obrotowy	-	-	(35)	47 604	47 569	2 301	49 870
- (strata)/zysk netto za okres	-	-	-	47 604	47 604	2 301	49 905
- różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	(35)	-	(35)	-	(35)
Transakcje z właścicielami Jednostki Dominującej, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym							
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli	27 391	36 401	-	(32 128)	31 664	-	31 664
Podwyższenie kapitału	39 792	-	-	-	39 792	-	39 792
Podwyższenie kapitału - aport OMS	24 000	-	-	(24 000)	-	-	-
Obniżenie ceny nominalnej akcji	(38 044)	38 044	-	-	-	-	-
Konwersja obligacji zamiennych na akcje	22 1 643	(1 643)	-	-	-	-	-
Odsetki od obligacji zamiennych na akcje	-	-	-	(4 280)	(4 280)	-	(4 280)
Pozostałe rozliczenia z właścicielem	-	-	-	(3 848)	(3 848)	-	(3 848)
Zmiany w strukturze własnościowej jednostek podporządkowanych	-	-	-	(409)	(409)	409	-
Nabycie udziałów niekontrolujących nieskutkujące zmianą kontroli	-	-	-	(409)	(409)	409	-
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2017	177 923	221 018	8	(173 600)	225 349	16 485	241 834

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (ciąg dalszy)

Kapitał własny właścicieli Jednostki Dominującej							
Nota	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe z przelicze- nia	Straty z lat ubiegłych i wynik roku bieżącego	Suma	Udziały niekontrolu- jące	Kapitał własny razem
<i>w tysiącach złotych</i>							
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018	177 923	221 018	8	(173 600)	225 349	16 485	241 834
Korekta bilansu otwarcia	-	-	-	(342)	(342)	-	(342)
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018	177 923	221 018	8	(173 942)	225 007	16 485	241 492
Całkowite dochody za rok obrotowy	-	-	32	68 539	68 571	3 507	72 078
- zysk netto za okres	-	-	-	68 539	68 539	3 507	72 046
- różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	32	-	32	-	32
Transakcje z właścicielami Jednostki Dominującej, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym							
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli	2 703	(3 763)	-	(16 007)	(17 067)	-	(17 067)
Wypłata dywidendy	-	-	-	(11 862)	(11 862)	-	(11 862)
Koszty emisji akcji	-	(1 060)	-	-	(1 060)	-	(1 060)
Konwersja obligacji zamiennych na akcje 25	2 703	(2 703)	-	-	-	-	-
Odsetki od obligacji zamiennych na akcje	-	-	-	(4 145)	(4 145)	-	(4 145)
Zmiany w strukturze własnościowej jednostek podporządkowanych	-	-	-	1 653	1 653	(2 271)	(618)
Nabycie udziałów niekontrolujących nieskutkujące zmianą kontroli	-	-	-	1 653	1 653	(2 271)	(618)
Przeniesienie zysku	-	34 734	-	(34 734)	-	-	-
Pokrycie strat z lat ubiegłych z kapitału zapasowego	-	(165 272)	-	165 272	-	-	-
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2018	180 626	86 717	40	10 781	278 164	17 721	295 885

Przemysław Sztuczkowski
Prezes Zarządu

Przemysław Grzesiak
Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Zoła
Członek Zarządu

Dominik Barszcz
Członek Zarządu

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1 Informacje o Grupie

a) Informacje podstawowe

Cognor Holding S.A. - poprzednio Cognor S.A. ("Cognor Holding", "Spółka", "Jednostka Dominująca") z siedzibą w Poraju, w Polsce jest Jednostką Dominującą w Grupie Kapitałowej. Do 29 sierpnia 2011 r. Jednostką Dominującą Grupy był Złomrex S.A. Spółka została założona w 1991 r. Od 1994 r. akcje Cognor S.A. są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Do maja 2011 roku, główną działalnością Jednostki Dominującej była dystrybucja wyrobów stalowych. Od maja 2011 roku Cognor S.A. stał się spółką holdingową. W dniu 29 listopada 2016 roku Spółka zmieniła nazwę firmy na Cognor Holding S.A.

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej jest: skup złomu, przetwarzanie złomu stalowego na kęsy stalowe i gotowe wyroby stalowe.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r. obejmuje sprawozdania finansowe Jednostki Dominującej oraz jej jednostek zależnych i stowarzyszonych (zwanymi łącznie „Grupą”). Podstawowe informacje na temat jednostek zależnych i stowarzyszonych tworzących Grupę na dzień 31 grudnia 2018 r. są zaprezentowane w poniższej tabeli.

Nazwa jednostki	Siedziba	Posiadane udziały i prawa głosu	Data uzyskania kontroli
COGNOR S.A.	Polska	94,38%	2006-01-27*
COGNOR HOLDING S.A. Sp. k. (poprzednio KAPITAŁ S.A. Sp. k.)	Polska	98,0%	2008-03-25*
COGNOR BLACHY DACHOWE S.A.	Polska	100,0%	2007-08-01
BUSINESS SUPPORT SERVICES Sp. z o.o.	Polska	94,38%	2006-05-15*
COGNOR INTERNATIONAL FINANCE plc	Wielka Brytania	94,38%	2013-10-24
4 GROUPS Sp. z o.o.	Polska	28,31% (jednostka stowarzyszona)	2013-01-21
MADROHUT Sp. z o.o.	Polska	23,60% (jednostka stowarzyszona)	2014-04-11

* data objęcia kontroli w Grupie Kapitałowej Złomrex S.A.

W dniu 21 grudnia 2018 roku Sąd Rejonowy w Częstochowie dokonał rejestracji połączenia Cognor S.A. (spółka przejmująca) oraz Przedsiębiorstwa Transportu Samochodowego S.A. (spółka przejmowana) i Odlewni Metali Szopienice Sp. z o.o. (spółka przejmowana). Połączenie dotyczyło 3 spółek zależnych i nie miało wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

b) Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(i) Zasada kontynuacji działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień i za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r. zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności.

(ii) Oświadczenie zgodności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską („MSSF UE”).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Jednostki Dominującej w dniu 28 lutego 2019 r.

MSSF UE zawierają wszystkie Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi Interpretacje poza wymienionymi poniżej Standardami oraz Interpretacjami, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską, bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie weszły jeszcze w życie.

Nowe standardy i interpretacje zastosowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zastosowano po raz pierwszy zmiany do następujących standardów, które weszły w życie od 1 stycznia 2018:

a) MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

MSSF 9 zastępuje MSR 39. Standard wprowadza jeden model przewidujący tylko dwie kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów. MSSF 9 wprowadza nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących – model oczekiwanych strat kredytowych.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmiennym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w innych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W zakresie rachunkowości zabezpieczeń zmiany miały na celu ściślej dopasować rachunkowość zabezpieczeń do zarządzania ryzykiem. Grupa zaprezentowała ww. ujawnienie w nocie nr 3.

b) MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” zastępuje MSR 18 i MSR 11 oraz odpowiednie interpretacje. Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczą wszystkich umów skutkujących przychodami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu kontroli nad towarami lub usług na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej. Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w ramach pakietu, należy ujmować oddzielnie, ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, zgodnie z nowym standardem kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.

Standard nie ma wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

c) Objaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

Objaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” dostarczają dodatkowych informacji i wyjaśnień dotyczących głównych założeń przyjętych w MSSF 15, m.in. na temat identyfikacji osobnych obowiązków, ustalenia czy jednostka pełni rolę pośrednika (agenta), czy też jest głównym dostawcą dóbr i usług (principal) oraz sposobu ewidencji przychodów z tytułu licencji. Oprócz dodatkowych objaśnień, wprowadzono także zwolnienia i uproszczenia dla jednostek stosujących nowy standard po raz pierwszy.

Objaśnienia do MSSF 15 nie mają wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

d) Zmiany do MSSF 2: Klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach

Zmiana do MSSF 2 wprowadza m.in. wytyczne w zakresie wyceny w wartości godziwej zobowiązania z tytułu transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych, wytyczne dotyczące zmiany klasyfikacji z transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych na transakcje oparte na akcjach rozliczane w instrumentach kapitałowych, a także wytyczne na temat ujęcia zobowiązania podatkowego pracownika z tytułu transakcji opartych na akcjach.

Zmiany do MSSF 2 nie mają wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

e) Zmiany do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”

Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” adresują kwestię zastosowania nowego standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. Opublikowane zmiany do MSSF 4 uzupełniają opcje istniejące już w standardach i mają na celu zapobieganie tymczasowym wahaniom wyników jednostek sektora ubezpieczeniowego w związku z wdrożeniem MSSF 9.

Zmiany do MSSF 4 nie mają wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

f) Roczne zmiany do MSSF 2014 - 2016

“Roczne zmiany MSSF 2014-2016” zmieniają 3 standardy: MSSF 12 „Ujawnienia udziałów w innych jednostkach”, MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”. Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz zmiany dotyczące zakresu standardów, ujmowania oraz wyceny, a także zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne.

Zmiany do MSSF 12 obowiązują do okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2017 r. Natomiast pozostałe zmiany są obligatoryjne od 1 stycznia 2018 r.

g) Zmiany do MSR 40: Rekasyfikacja nieruchomości inwestycyjnych

Zmiany do MSR 40 precyzują wymogi związane z przeklasyfikowaniem do nieruchomości inwestycyjnych oraz z nieruchomości inwestycyjnych.

h) KIMSF 22: Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe

KIMSF 22 wyjaśnia zasady rachunkowości dotyczące transakcji, w ramach których jednostka otrzymuje lub przekazuje zaliczki w walucie obcej.

Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

- MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 „Leasing” obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie.

Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników.

MSSF 16 w znaczącej części powtarza regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. W

Grupa zastosuje MSSF 16 od 1 stycznia 2019 r. Wpływ zastosowania MSSF 16 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy został zaprezentowany w notce nr 5.

Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę, a które Grupa ocenia, że będą bez wpływu na jej skonsolidowane sprawozdania finansowe

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie. Jednocześnie Grupa uważa, iż niżej wymienione standardy i interpretacje nie będą miały wpływu na jej sprawozdanie finansowe:

a) Zmiany do MSSF 9: Prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem

b) MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”

c) Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”

d) KIMSF 23: Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego

e) Roczne zmiany do MSSF 2015 - 2017, które wprowadzają zmiany do 4 standardów: MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, MSR 12 „Podatek dochodowy” oraz MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”.

f) MSR 19 „Świadczenia pracownicze”

g) Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF

h) MSSF 3 „Połączenia przedsiębiorstw”

Standardy i interpretacje, które nie zostaną zatwierdzone przez Unię Europejską lub ich wdrożenie zostało odroczone w czasie:

- a) zmiany do MSR 1 "Prezentacja sprawozdań finansowych" oraz MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” w zakresie nowej definicji "istotności" - na dzień niniejszego sprawozdania zmiany nie zostały przez UE zatwierdzone
- b) MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe” - decyzją UE standard ten nie zostanie zatwierdzony
- c) Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami - zatwierdzenie tych zmian zostało odroczone

c) Istotne oszacowania i osądy

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu Jednostki Dominującej osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości księgowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Istotne osądy oraz szacunki dokonywane przez Zarząd Jednostki Dominującej przy zastosowaniu MSSF UE zostały przedstawione w następujących notach:

- nota 16 – test na utratę wartości ośrodków generujących przepływy pieniężne, do których została alokowana wartość firmy
- nota 20 – aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego oraz wykorzystanie strat podatkowych
- nota 21 – zapasy
- nota 25 - rozliczenia z właścicielem
- nota 28 – zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych
- nota 29 – rezerwy
- nota 31 – instrumenty finansowe

d) Waluta funkcjonalna i prezentacyjna

Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy. Złoty polski jest walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej.

e) Dane porównywalne za 2016 rok

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dane za rok zakończony 31 grudnia 2016 jak i na tą datę zostały zaprezentowane tak jak w skonsolidowanym sprawozdaniu za 2017 rok. Różnice jakie wynikają w stosunku do skonsolidowanych danych finansowych opublikowanych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2016 wynikają z włączenia spółki Odlewnia Metali Szopienice Sp. z o.o. do Grupy Kapitałowej i odpowiedniemu przekształceniu danych porównywalnych. Wszelkie zmiany i wpływ korekt wynikających z przekształcenia został opisany w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej za rok 2017.

2 Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Zasady polityki rachunkowości przedstawione poniżej zastosowano w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

a) Podstawy konsolidacji

Jednostki zależne

Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Jednostkę Dominującą. Kontrola ma miejsce w przypadku, gdy Jednostka Dominująca z tytułu swojego zaangażowania podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych, oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad jednostką zależną. Przy ocenie stopnia kontroli bierze się pod uwagę wpływ istniejących i potencjalnych praw głosu, które na dzień sprawozdawczy mogą zostać zrealizowane lub mogą podlegać konwersji. Sprawozdania finansowe spółek zależnych uwzględniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym począwszy od dnia uzyskania kontroli nad spółką aż do momentu jej wygaśnięcia.

Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone są to jednostki gospodarcze, na których politykę operacyjną i finansową Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz ich nie kontroluje. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera udział Grupy w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych wykazywanych metodą praw własności, od momentu uzyskania znaczącego wpływu do momentu jego wygaśnięcia. W przypadku, gdy udział Grupy w stratach przewyższa wartość udziałów w jednostce stowarzyszonej, wartość księgowa jest zredukowana do zera. Wówczas ujmowanie wszelkich dodatkowych strat jest zaniechane, za wyjątkiem strat wynikających z przyjęcia na siebie przez Grupę prawnych lub zwyczajowych obowiązków lub z faktu dokonania płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej.

Korekty konsolidacyjne

Salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy, transakcje zawierane w obrębie Grupy oraz wszelkie wynikające stąd niezrealizowane zyski lub straty, a także przychody oraz koszty Grupy są eliminowane w trakcie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Niezrealizowane zyski wynikające z transakcji z jednostkami stowarzyszonymi są wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego proporcjonalnie do wysokości udziału Grupy w tych jednostkach. Niezrealizowane straty są wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego na tej samej zasadzie co niezrealizowane zyski, ale wyłącznie w przypadku, gdy nie występują przesłanki wskazujące na utratę wartości.

Transakcje z udziałami niekontrolującymi

Jednostka Dominująca rozpoznaje bezpośrednio w kapitale własnym właścicieli Jednostki Dominującej każde podwyższenie (obniżenie) udziału, tak długo jak Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę nad jednostką zależną. Odpowiednio, jakiekolwiek zwiększenia (zmniejszenia) dotyczące późniejszego nabycia instrumentów kapitałowych od (bądź sprzedaży instrumentów kapitałowych do) udziałowców niekontrolujących są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym właścicieli Jednostki Dominującej.

Połączenie jednostek gospodarczych

Połączenia jednostek są rozliczane metodą nabycia na dzień nabycia, który jest dniem, w którym Grupa obejmuje kontrolę nad jednostką nabywaną. Grupa ujmuje wartość firmy na dzień nabycia jako:

- wartość godziwą przekazanej zapłaty; powiększoną o
- ujętą wartość udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej; powiększoną o
- wartość godziwą dotychczas posiadanych kapitałów w jednostce nabywanej, jeśli połączenie odbywa się etapami; pomniejszoną o
- ujętą wartość netto (wartość godziwą) nabytych identyfikowalnych aktywów oraz przyjętych zobowiązań i zobowiązań warunkowych.

W sytuacji, gdy różnica przybiera wartość ujemną, zysk na okazijnym nabyciu jest ujmowany w rachunku zysków i strat bieżącego okresu na dzień przejścia w pozycji pozostałe przychody.

Wartość godziwa przekazanej zapłaty nie zawiera kwot związanych z rozliczeniem wcześniej istniejących powiązań. Kwoty te zasadniczo są ujmowane w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Koszty związane z nabyciem, inne niż odnoszące się do emisji instrumentów dłużnych lub kapitałowych, które Grupa ponosi w związku z połączeniem jednostek ujmuje się jako koszt okresu, w którym zostały poniesione i prezentuje jako koszty zarządu.

Zapłata warunkowa jest ujmowana w wartości godziwej na dzień nabycia. Jeśli zapłata warunkowa klasyfikowana jest jako składnik kapitału własnego, nie jest ponownie wyceniana, a jej rozliczenie jest ujęte w kapitałach. W innym przypadku późniejsze zmiany wartości godziwej zapłaty warunkowej są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Nabycie pod wspólną kontrolą

Dla nabycia pod wspólną kontrolą nie mają zastosowania zasady określone w MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”. Takie nabycia są rozliczane zgodnie z metodą poprzednich wartości („predecessor value method”) polegającą na zastosowaniu wartości księgowych danej jednostki ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego najwyższego szczebla z uwzględnieniem korekt dostosowujących do polityki rachunkowości grupy Cognor Holding.

b) Transakcje w walucie obcej

Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w odpowiedniej walucie funkcjonalnej przy zastosowaniu kursu wymiany walut z dnia zawarcia transakcji. Pozycje pieniężne aktywów i pasywów wyrażone w walucie obcej są przeliczane na walutę funkcjonalną na dzień sprawozdawczy według kursu wymiany obowiązującego na ten dzień. Różnice kursowe wynikające z rozliczenia transakcji w walutach obcych oraz wyceny bilansowej aktywów i pasywów pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmowane są w wyniku finansowym. Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej są przeliczane na walutę funkcjonalną według kursu wymiany obowiązującego w dniu dokonania transakcji. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej wyrażone w walucie obcej wyceniane według wartości godziwej są przeliczane na walutę funkcjonalną według kursu wymiany obowiązującego na dzień szacowania wartości godziwej.

Zyski/straty z tytułu różnic kursowych dotyczące zobowiązań finansowych, w tym zobowiązań z tytułu leasingu ujmowane są w przychodach/kosztach finansowych. Pozostałe zyski/straty z tytułu różnic kursowych ujmowane są pozostałych zyskach/stratach netto.

Jednostki działające za granicą

Aktywa i zobowiązania jednostek działających za granicą, włączając wartość firmy i korekty dotyczące wartości godziwej dokonywane przy konsolidacji, są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na dzień sprawozdawczy. Przychody i koszty jednostek działających za granicą są przeliczane według średniego kursu NBP wyliczanego jako średnia kursów NBP na ostatni dzień każdego miesiąca danego roku obrotowego. Różnice kursowe powstałe przy przeliczeniu są ujmowane w innych całkowitych dochodach jako różnice kursowe z przeliczenia i stanowią część kapitałów. W przypadku sprzedaży części lub całości jednostki działającej za granicą, różnice kursowe ujęte w kapitale „Różnice kursowe z przeliczenia” rozpoznawane są w wyniku finansowym jako część zysku/straty na transakcji. Wartość firmy oraz korekty do wartości godziwej dotyczące nabycia jednostki zależnej za granicą, są traktowane jak aktywa i zobowiązania jednostki zależnej działającej za granicą i są przeliczane według średniego kursu obowiązującego na dzień sprawozdawczy.

c) Rzeczowe aktywa trwałe

Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub wiarygodnie oszacowanego kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku (tj. kwotę należną sprzedającemu, pomniejszoną o podlegające odliczeniu podatki: od towarów i usług oraz akcyzowy), obciążenia o charakterze publicznoprawnym (w przypadku importu) oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania. Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski korygują cenę nabycia składnika aktywów.

Koszt wytworzenia składnika środków trwałych lub środków trwałych w budowie obejmuje całkowite koszty poniesione przez podmiot w okresie budowy, montażu, przystosowania i modernizacji do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do dnia sprawozdawczego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania), w tym VAT niepodlegający odliczeniu oraz akcyza. Koszt budowy obejmuje też, w przypadkach, gdy jest to wymagane, wstępny szacunek kosztów demontażu i usunięcia składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym ten składnik jest zlokalizowany.

W odniesieniu do kosztów finansowania zewnętrznego dotyczących dostosowywanych składników aktywów, Grupa aktywuje koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, traktując je jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Grupa osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Wszystkie inne nakłady są ujmowane w wyniku finansowym jako koszty w chwili poniesienia.

Amortyzacja

Składniki rzeczowych aktywów trwałych, względnie ich istotne i odrębne części składowe amortyzowane są metodą liniową przez okres użytkowania przy uwzględnieniu przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości środka trwałego (wartości rezydualnej). Grunty nie są amortyzowane. Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii środków trwałych:

• Budynki	od 10 do 40 lat
• Urządzenia techniczne i maszyny	od 2 do 28 lat
• Pojazdy	od 5 do 22 lat
• Sprzęt i wyposażenie	od 1 do 3 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych środków trwałych jest przez Grupę corocznie weryfikowana.

d) Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowy leasingowe, w ramach których Grupa ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników rzeczowych aktywów trwałych klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa nabyte w drodze leasingu finansowego są wykazywane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa. Po początkowym ujęciu do aktywów użytkowanych na podstawie umów leasingu finansowego stosuje się zasady rachunkowości odpowiednie dla danej grupy rzeczowych aktywów trwałych.

Umowy leasingu niebędące umowami leasingu finansowego są traktowane jak leasing operacyjny, a aktywa użytkowane w ramach tych umów nie są rozpoznawane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy.

Grupa ujmuje umowy dotyczące wieczystego użytkowania gruntów jako umowy leasingu operacyjnego. Przedpłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów ujawnia się w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej. Przedpłaty te odpisuje się w wynik finansowy w okresie użytkowania gruntów.

e) Wartości niematerialne

Wartość firmy

Wszelkie połączenia jednostek, z wyłączeniem jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą, rozliczane są metodą nabycia. Wartość firmy wylicza się jako nadwyżkę kosztów poniesionych w wyniku połączenia jednostek nad udziałem nabywcy w wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów netto.

Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Wartość firmy jest alokowana do ośrodków generujących środki pieniężne i nie jest amortyzowana, ale podlega corocznym testom na utratę wartości.

W przypadku przejęć, dla których ustalono nadwyżkę możliwych do zidentyfikowania aktywów netto nad ceną nabycia, kwota ta jest bezpośrednio odnoszona w wynik finansowy.

Badania i rozwój

Wydatki poniesione na etapie prac badawczych z zamiarem pozyskania nowej wiedzy naukowej lub technicznej ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszanego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Grupa posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych. Koszty podlegające aktywowaniu zawierają: koszty materiałów, wynagrodzenia pracowników bezpośrednio zaangażowanych w prace rozwojowe oraz uzasadnioną część kosztów pośrednich związanych z wytworzeniem składnika wartości niematerialnych. Aktywowane koszty prac rozwojowych są ujmowane jako aktywa niematerialne w oparciu o ich cenę nabycia pomniejszone o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Pozostałe koszty prac rozwojowych ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

Prawa do emisji CO2

Przyznane prawa do emisji CO2 ujmowane są według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy aktualizujące. Zobowiązania wynikające z emisji zanieczyszczeń do powietrza są wyceniane w wysokości równej wartości praw do emisji posiadanych przez Grupę, w przypadku jeżeli Grupa posiada ilość praw do emisji wystarczającą do pokrycia swoich zobowiązań.

Jeżeli Grupa nie posiada ilości praw wystarczającej do pokrycia swojego zobowiązania wynikającego z emisji to tworzy rezerwę na brakujące prawa do emisji CO2 jako iloczyn ilości brakujących praw na dzień bilansowy oraz jednostkowej ceny rynkowej (wartości godziwej) tych praw na dzień bilansowy.

Inne wartości niematerialne

Inne wartości niematerialne nabyte przez Grupę wykazywane są w oparciu o ich cenę nabycia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane w wyniku finansowym w momencie poniesienia.

Amortyzacja

Wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową, biorąc pod uwagę okres ich użytkowania chyba, że nie jest on określony. Wartość firmy i wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania podlegają corocznie testom na utratę wartości. Inne wartości niematerialne są amortyzowane od dnia kiedy są dostępne do użytkowania. Szacunkowy okres użytkowania jest następujący:

• Licencje na systemy informatyczne	8 lat
• Kapitalizowane koszty rozwojowe	5 lat
• Inne	2 lata

f) Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to nieruchomości posiadane w celu uzyskiwania przychodów z tytułu najmu, z tytułu wzrostu ich wartości lub do obydwu celów. Nieruchomości inwestycyjne są wyceniane w Grupie wg ceny nabycia lub wiarygodnie oszacowanego kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Nieruchomości inwestycyjne amortyzowane są metodą liniową przez okres ich użytkowania, uwzględniając ich wartość rezydualną. Grunty nie są amortyzowane. Szacowany okres użyteczności nieruchomości inwestycyjnych jest taki sam jak rzeczowych aktywów trwałych opisanych w punkcie c) powyżej.

g) Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana

Aktywa trwale (lub składniki grupy przeznaczonej do zbycia) są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży jeśli ich wartość księgowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży, która jest wysoce prawdopodobna, są one dostępne do natychmiastowej sprzedaży, a Zarząd zobowiązuje się do wypełnienia planu sprzedaży składnika aktywów (grupy do zbycia). Aktywa trwale lub składniki grupy przeznaczonej do zbycia są ujmowane w kwocie niższej z ich wartości księgowej i wartości godziwej, pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży, jeśli ich wartość księgowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży.

Działalność zaniechana to element jednostki gospodarczej, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży oraz:

- stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności jednostki lub jej geograficzny obszar działalności,
- jest częścią pojedynczego, skoordynowanego planu zbycia odrębnej, ważnej dziedziny działalności jednostki lub jej geograficznego obszaru działalności lub,
- jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży.

Grupa przekształca informacje ujawniane w zakresie działalności zaniechanej dla poprzednich okresów sprawozdawczych prezentowanych w sprawozdaniu finansowym w taki sposób, aby ujawnienia te odnosiły się do wszystkich działalności, które zostały zaniechane przed dniem bilansowym ostatniego prezentowanego okresu.

h) Aktywa i zobowiązania finansowe

Instrumenty finansowe

Grupa ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się związana postanowieniami umowy instrumentu. Aktywa finansowe zakupione lub sprzedane w drodze standaryzowanej transakcji kupna lub sprzedaży odpowiednio ujmuje się lub zaprzestaje ich ujmowania na dzień zawarcia transakcji albo na dzień jej rozliczenia.

Grupa zaprzestaje ujmować składnik aktywów finansowych w momencie wygaśnięcia praw wynikających z umowy do otrzymywania przepływów pieniężnych z tego składnika aktywów lub do momentu, kiedy prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych z aktywa finansowego są przekazywane w transakcji przenoszącej zasadniczo wszystkie znaczące ryzyka i korzyści wynikające z ich własności. Każdy udział w przekazywanym składniku aktywów finansowych, który jest utworzony lub pozostaje w posiadaniu Grupy jest traktowany jako składnik aktywów lub zobowiązanie.

Aktywa i zobowiązania kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie, jeśli Grupa posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych i zamierza rozliczyć daną transakcję w wartościach netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe, inne niż pochodne aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody na podstawie modelu biznesowego jednostki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych.

Aktywa wyceniane wg zamortyzowanego kosztu

Składnik aktywów jest ujmowany jako wyceniany wg zamortyzowanego kosztu jeśli spełnia oba poniższe warunki:

- a) jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty

Grupa w tej grupie aktywów klasyfikuje należności handlowe (nie przekazane faktorowi), a także udzielone pożyczki oraz środki pieniężne i ekwiwalenty

Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba że jest wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Grupa w tej grupie aktywów klasyfikuje należności faktoringowe oraz udziały w innych jednostkach.

Początkowa wycena

W momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w jego wartości godziwej, którą w przypadku aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się lub pomniejsza o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia lub emisji tych aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych.

W momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia należności z tytułu dostaw i usług, które nie mają istotnego komponentu finansowania (ustalonego zgodnie z MSSF 15), w ich cenie transakcyjnej (zgodnie z definicją w MSSF 15)

Utrata wartości

Odpis z tytułu utraty wartości należności z tyt. dostaw i usług tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności. Przesłankami wskazującymi, że należności z tyt. dostaw i usług utraciły wartość są: poważne problemy finansowe dłużnika, prawdopodobieństwo, że dłużnik ogłosi bankructwo lub będzie podmiotem finansowej reorganizacji, opóźnienia w spłatach. Kwotę odpisu stanowi różnica pomiędzy wartością księgową danego składnika aktywów a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych według efektywnej stopy procentowej. W przypadku należności handlowych, które nie mają znaczącego elementu finansowania, Grupa stosuje podejście uproszczone wymagane w MSSF 9 i wycenia odpisy z tyt. utraty wartości w wysokości strat kredytowych oczekiwanych w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia. Grupa stosuje matrycę odpisów, w której odpisy oblicza się dla należności handlowych zaliczonych do różnych przedziałów wiekowych lub okresów przeterminowania.

Na każdy dzień sprawozdawczy Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia, jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia. Celem wymogów w zakresie utraty wartości jest ujęcie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia wszystkich instrumentów finansowych, w odniesieniu do których odnotowano znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia - niezależnie od tego, czy oceniane one były indywidualnie czy zbiorowo - biorąc pod uwagę wszystkie racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, włączając w to dane dotyczące przyszłości.

Grupa wycenia oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentów finansowych w sposób uwzględniający:

- a) nieobciążoną i ważoną prawdopodobieństwem kwotę, którą ustala się, oceniając szereg możliwych wyników;
- b) wartość pieniądza w czasie; oraz
- c) racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań na dzień sprawozdawczy, dotyczące przeszłych zdarzeń, obecnych warunków i prognoz dotyczących przyszłych warunków gospodarczych.

Wartość księgową składnika aktywów ustala się za pomocą konta odpisów, a wysokość straty ujmuje się w wyniku finansowym w kosztach sprzedaży. W przypadku nieściągalności należności z tyt. dostaw i usług dokonuje się jej odpisu. Późniejsze spłaty uprzednio odpisanych należności uznaje się w pozycji kosztów sprzedaży w wyniku finansowym.

Zobowiązania finansowe

Grupa klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe jako wyceniane po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie, z wyjątkiem zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Takie zobowiązania, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej.

Grupa klasyfikuje swapy na stopę procentową jako zobowiązanie wycenian w wartości godziwej przez wynik finansowy. W związku z faktem, iż instrument ten ma za zadanie ograniczać ryzyko związane ze zmiennością stóp procentowych od otrzymanego kredytu, wpływ zmian w wycenie Grupa odnosi w koszty/przychody finansowe.

i) Zapasy

Składniki zapasów wycenia się w cenie nabycia lub według kosztu wytworzenia nie wyżej od możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywaną w toku działalności gospodarczej, a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów ustala się metodą szczegółowej identyfikacji o ile to możliwe lub metodą pierwsze weszło, pierwsze wyszło. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu powiększoną o koszty bezpośrednio związane z zakupem. W przypadku wyrobów gotowych i produkcji w toku, koszty zawierają odpowiednią część stałych pośrednich kosztów produkcji, wyliczoną przy założeniu normalnego wykorzystania zdolności produkcyjnych.

Utworzenie/rozwiązanie odpisów aktualizujących zapasy ujmowane jest w koszcie sprzedanych produktów, towarów lub materiałów. Zidentyfikowane w wyniku inwentaryzacji nadwyżki lub braki w zapasach ujmowane są w koszcie sprzedanych produktów, towarów lub materiałów.

j) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i krótkoterminowe depozyty bankowe. Kredyty w rachunku bieżącym, które są płatne na żądanie i stanowią integralną część zarządzania środkami pieniężnymi Grupy są ujęte jako składnik środków pieniężnych i ich ekwiwalentów dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych.

k) Utrata wartości aktywów niefinansowych

Wartość księgowa aktywów niefinansowych, innych niż zapasy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego poddawana jest ocenie na każdy dzień sprawozdawczy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Grupa dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów. Wartość odzyskiwalna wartości firmy, wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialnych, które nie są jeszcze podatne do użytkowania jest szacowana na każdy dzień sprawozdawczy.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmowany jest w momencie, kiedy wartość księgowa składnika aktywów lub ośrodka generującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w wyniku finansowym. Utrata wartości ośrodka generującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub ośrodków generujących środki pieniężne definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów. W przypadku aktywów, które nie generują niezależnych przepływów pieniężnych wartość użytkowa szacowana jest dla najmniejszego identyfikowalnego ośrodka generującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów przynależy.

Odpis aktualizujący wartość firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do szacowania wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości księgowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

l) Kapitał własny

Kapitał zakładowy

Kapitałem zakładowym Grupy jest kapitał zakładowy Jednostki Dominującej. Kapitał podstawowy wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie ze statutem i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Pozostałe kapitały

Na pozostałe kapitały składają się kapitał zapasowy i kapitał rezerwowy, akcje własne, obligacje zamienne na akcje oraz inne dopłaty od właścicieli. Kapitał zapasowy tworzy się z odpisów z zysku netto zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych. Kapitał rezerwowy tworzy się z zysku netto na wypłatę dywidendy.

Dywidendy

Dywidendy ujmuje się jako zobowiązanie w okresie, w którym zostały uchwalone.

Zakup akcji własnych

W przypadku zakupu akcji własnych, kwota zapłaty z tego tytułu wraz z kosztami bezpośrednimi przeprowadzenia transakcji, skorygowana o wpływ podatków, wykazywana jest jako pomniejszenie kapitału własnego. Zakupione akcje własne są wykazywane w ramach pozostałych kapitałów. W momencie sprzedaży lub powtórnej emisji, otrzymane kwoty ujmuje się jako zwiększenie kapitału własnego, a nadwyżka lub deficyt z transakcji jest prezentowany w kapitale własnym.

m) Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych

W momencie początkowego ujęcia kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne) a wartością wykupu ujmuje się metodą efektywnej stopy procentowej w wyniku finansowym przez okres obowiązywania umów.

Wartość godziwa, szacowana dla celów ujawniania, jest obliczana na podstawie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu zwrotu kapitału i odsetek, zdyskontowanych za pomocą rynkowej stopy procentowej na dzień sprawozdawczy. W przypadku leasingu finansowego rynkową stopę procentową szacuje się w oparciu o stopę procentową dla podobnego rodzaju umów leasingowych.

n) Świadczenia pracownicze

Program określonych świadczeń – odprawy emerytalne

Grupa rozpoznaje rezerwy na odprawy emerytalne i inne świadczenia pracownicze na podstawie wyceny aktuarialnej przeprowadzonej na dzień sprawozdawczy. Wycenę przeprowadza niezależny aktuariusz. Podstawa kalkulacji rezerw na świadczenia pracownicze jest określona przez wewnętrzne regulacje Grupy, Układ Zbiorowy Pracy oraz inne obowiązujące przepisy prawne.

Wartość rezerw na świadczenia pracownicze określa się przy wykorzystaniu technik aktuarialnych i wymogów określonych w MSSF UE, a w szczególności w MSR 19 'Świadczenia pracownicze'. Rezerwy wycenia się na poziomie wartości bieżącej przyszłych zobowiązań Grupy z tytułu świadczeń pracowniczych. Rezerwy kalkuluje się przy wykorzystaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, osobno dla każdego pracownika.

Podstawą kalkulacji rezerw przypadających na poszczególnych pracowników jest prognozowana wartość świadczenia, które Grupa jest zobligowana wypłacić na mocy regulacji wyszczególnionych powyżej. Wartość świadczenia prognozuje się do momentu nabycia świadczenia przez pracownika. Zobowiązanie z tytułu świadczeń pracowniczych określa się na podstawie przewidywanego wzrostu wartości świadczenia oraz proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia pracy przez danego pracownika. Oszacowana wartość jest następnie dyskontowana na dzień sprawozdawczy.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są wyceniane bez uwzględnienia dyskonta i są odnoszone w koszty w momencie wykonania świadczenia.

Grupa tworzy rezerwę w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych, jeśli Grupa jest prawnie lub zwyczajowo zobowiązana do takich wypłat na podstawie usług świadczonych przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać rzetelnie oszacowane.

o) Rezerwy

Rezerwa zostaje ujęta w przypadku, gdy na Grupie ciąży prawny lub zwyczajowy obowiązek wynikający z przeszłych zdarzeń i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku wiązać się będzie z wypływem korzyści ekonomicznych. W przypadku, kiedy efekt wartości pieniądza w czasie ma istotne znaczenie, rezerwy są szacowane poprzez dyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych w oparciu o stopę przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące szacunki rynkowe zmian wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane z danym składnikiem pasywów.

p) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe ujmuje się początkowo według wartości godziwej, a następnie wycenia się według zamortyzowanego kosztu. Zobowiązania bieżące nie są dyskontowane.

q) Przychody przyszłych okresów z tytułu dotacji rządowych oraz pozostałe

Dotacje rządowe ujmowane są początkowo w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej jako przychody przyszłych okresów, jeśli istnieje wystarczająca pewność ich otrzymania oraz Grupa spełni warunki z nimi związane. Dotacje otrzymane jako zwrot już poniesionych kosztów przez Grupę są systematycznie ujmowane jako przychód w wyniku finansowym w okresach, w których ponoszone są związane z nimi koszty. Dotacje otrzymywane jako zwrot wydatków dotyczących aktywów ujmowanych przez Grupę, są systematycznie ujmowane jako pozostałe przychody w wyniku finansowym przez okres użytkowania aktywa.

r) Przychody

Przychody obejmują wartość godziwą zapłaty otrzymanej lub należnej z tytułu sprzedaży towarów i usług w ramach zwykłej działalności Grupy. Przychody są prezentowane netto bez podatku od towarów i usług, po uwzględnieniu zwrotów, rabatów i opustów oraz po wyeliminowaniu sprzedaży w Grupie.

Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych oraz usług ujmuje się, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:

- a) strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków;
- b) Grupa jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane;
- c) Grupa jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane;
- d) umowa ma treść ekonomiczną (tzn. można oczekiwać, że w wyniku umowy ulegnie zmianie ryzyko, rozkład w czasie lub kwota przyszłych przepływów pieniężnych Grupy); oraz
- e) jest prawdopodobne, że Grupa otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi. Oceniając, czy otrzymanie kwoty wynagrodzenia jest prawdopodobne, jednostka uwzględnia jedynie zdolność i zamiar zapłaty kwoty wynagrodzenia przez klienta w odpowiednim terminie. Kwota wynagrodzenia, które będzie przysługiwało Grupie, może być niższa niż cena określona w umowie, jeśli wynagrodzenie jest zmienne, ponieważ Grupa może zaoferować klientowi ulgę cenową

Wymogi identyfikacji umowy z klientem

Umowa z klientem spełnia swoją definicję, gdy zostaną spełnione wszystkie następujące kryteria: strony umowy zawarły umowę i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków; Grupa jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane; Grupa jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane; umowa ma treść ekonomiczną oraz jest prawdopodobne, że Grupa otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia

W momencie zawarcia umowy Grupa dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta: dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Ustalenie ceny transakcyjnej

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Grupa uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Grupy – będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich (na przykład niektórych podatków od sprzedaży). Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot.

Niektóre umowy z kontrahentami Grupa zawierają zapisy o korektach jakościowych stanowiących podstawę do wyliczenia ostatecznej ceny sprzedaży, czy pewnych formach premiowania klienta, jednak prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części skumulowanych przychodów w przyszłości, jest niskie. W takich przypadkach, zgodnie z MSSF 15, nie uwzględnia się zatem kwoty wynagrodzenia zmiennego w cenie transakcyjnej. Ponowna ocena wynagrodzenia zmiennego powinna być dokonywana na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Alokacja ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia

Grupa przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Grupy – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Ujęcie przychodów w momencie spełnienia zobowiązań do wykonania świadczenia

Grupa ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi (klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów). Przychody ujmowane są jako kwoty równe cenie transakcyjnej, która została przypisana do danego zobowiązania do wykonania świadczenia.

s) Leasing

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego

Płatności z tytułu zawartych przez Grupę umów leasingu operacyjnego ujmowane są w wyniku finansowym liniowo przez okres trwania leasingu. Otrzymane specjalne oferty promocyjne ujmowane są w wyniku finansowym łącznie z kosztami z tytułu leasingu.

Płatności z tytułu leasingu finansowego

Minimalne płatności leasingowe z tytułu leasingu finansowego są rozdzielane na część stanowiącą koszt finansowy oraz część zmniejszającą zobowiązanie. Część stanowiąca koszt finansowy jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

t) Pozostałe przychody i koszty

Przychody z tytułu odsetek od należności finansowych oraz z tyt. dostaw usług i innych wykazuje się w wyniku finansowym w pozostałych przychodach na zasadzie memoriałowej, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przychody z tytułu dywidend ujmowane są w pozostałych przychodach w okresie, w którym ustalone zostało prawo do ich otrzymania. Koszty z tytułu odsetek od zobowiązań handlowych i innych ujmowane są w pozostałych kosztach przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

u) Podatek dochodowy bieżący i odroczony

Podatek dochodowy wykazany w wyniku finansowym obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Podatek dochodowy ujmowany jest w wyniku finansowym, za wyjątkiem kwot związanych z pozycjami ujętymi w innych całkowitych dochodach lub kapitale. Wówczas ujmuje się je odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub w kapitale.

Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu dochodu do opodatkowania za dany rok oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych.

Podatek odroczony wyliczany jest przy zastosowaniu metody zobowiązania bilansowego, w oparciu o różnice przejściowe pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustalaną dla celów księgowych, a ich wartością szacowaną dla celów podatkowych. Podatku odroczonego nie tworzy się na następujące różnice przejściowe: wartość firmy, początkowe ujęcie aktywów lub pasywów, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód do opodatkowania, różnice związane z inwestycjami w jednostkach zależnych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zrealizowane w dającej się przewidzieć przyszłości. Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach, co do sposobu realizacji wartości bilansowej aktywów i pasywów, przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na dzień sprawozdawczy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na realizację aktywa z tytułu podatku odroczonego. Aktywa z tytułu podatku odroczonego obniża się w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

3 Wpływ standardu MSSF 9 na sprawozdanie finansowe Grupy

Grupa wdrożyła standard MSSF 9 począwszy od bilansu otwarcia na 1 stycznia 2018 r.

Grupa podjęła decyzję o wdrożeniu standardu z dniem 1 stycznia 2018 r. bez korygowania danych porównawczych, co oznacza, że dane za rok 2017 oraz 2018 nie są ze sobą porównywalne, natomiast korekty związane z dostosowaniem do MSSF zostały wprowadzone 1 stycznia 2018 r.

Od 1 stycznia 2018 roku Grupa klasyfikuje aktywa finansowe do następujących kategorii wyceny:

- wyceniane wg zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Klasyfikacja jest uzależniona od przyjętego przez Grupę modelu zarządzania aktywami finansowymi oraz warunków umownych przepływów pieniężnych. Grupa dokonuje reklasyfikacji inwestycji w instrumenty dłużne wtedy i tylko wtedy, gdy zmienia się model zarządzania tymi aktywami.

Klasyfikacja aktywów finansowych

<i>w tysiącach złotych</i>	Nota	MSSF 9 31.12.2018	MSSF 9 01.01.2018	MSR 39 31.12.2017
Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu				
-należności handlowe	5b)	101 544	111 472	126 559
-udzielone pożyczki	5c)	12	12	12
-środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5d)	76 459	102 046	102 046
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (WGPWF)				
-należności handlowe podlegające faktoringowi	5a)	20 995	14 745	-
-udziały w innych jednostkach	5e)	55	55	55
		199 065	228 330	228 672

Klasyfikacja zobowiązań finansowych

Zobowiązania wyceniane wg zamortyzowanego kosztu				
-zobowiązania handlowe i pozostałe	5f)	357 513	221 705	221 705
-zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	5g)	247 058	372 060	372 060
-zobowiązania z tytułu leasingu	5g)	36 291	30 466	-
		640 862	624 231	593 765
Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
-zobowiązanie z tyt. instrumentów pochodnych (swap na stopę procentową)		2 531	-	-
		2 531	-	-

Przychody, koszty, zyski i straty z tytułu instrumentów finansowych

<i>w tysiącach złotych</i>	MSSF 9 01.01.2018 - 31.12.2018	MSR 39 01.01.2017 - 31.12.2017
Przychody z tytułu odsetek		
- przychody z tytułu odsetek od aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie	2 068	1 846
- przychody z tytułu odsetek od aktywów wycenianych w WGPWF	-	-
Koszty z tytułu odsetek		
-koszty z tytułu odsetek od zobowiązań wg zamortyzowanego kosztu	(39 191)	(48 418)

Odpis aktualizujący		
- (utrata wartości)/ odwrócenie odpisu w odniesieniu do należności handlowych, netto	(819)	(594)
- utrata wartości w odniesieniu do instrumentów dłużnych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	-	-

Wartość godziwa instrumentów wycenianych wcześniej wg zamortyzowanego kosztu

	MSSF 9 31.12.2018 Poziom 2	MSSF 9 01.01.2018 Poziom 2
Hierarchia wyceny do wartości godziwej		
Należności faktoringowe	20 995	14 745

a) należności faktoringowe

Grupa regularnie korzysta z możliwości faktoringu w celu polepszenia płynności. Przekazanie należności do faktoringu skutkuje zaprzestaniem ich ujmowania w sprawozdaniu finansowym zarówno wg MSR 39 jak i MSSF9. W związku z tym wszystkie należności handlowe, które Grupa przekazuje faktorowi, nie spełniają kryteriów modelu "utrzymywane w celu ściągnięcia" oraz "utrzymywane w celu ściągnięcia i sprzedaży" w związku z tym zaliczone są do kategorii "wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy". Zastosowanie MSSF9 spowodowało więc zmianę metody wyceny tych należności ze zamortyzowanego kosztu na wycenę według wartości godziwej. Skutki wyceny do wartości godziwej zostały ujęte w wyniku finansowym. Na 31 grudnia 2018 Grupa wykazuje 20 995 tys. zł należności faktoringowych (31 grudnia 2017 roku 14 745 tys. zł). Wartość godziwa należności faktoringowych została oszacowana w oparciu o zapisy umów faktoringowych oraz umów zabezpieczenia.

b) należności handlowe

Należności handlowe (nie przekazywane faktorowi), zakwalifikowane są jako wyceniane wg zamortyzowanego kosztu i podlegają odpisowi z tytułu utraty wartości. Zastosowanie MSSF 9 wpłynęło na zmianę kalkulacji odpisu z tytułu utraty wartości z modelu strat poniesionych na straty oczekiwane.

W przypadku należności handlowych, które nie mają znaczącego elementu finansowania, Grupa stosuje podejście uproszczone wymagane w MSSF 9 i wycenia odpisy z tyt. utraty wartości w wysokości strat kredytowych oczekiwanych w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia. Grupa stosuje matrycę odpisów, w której odpisy oblicza się dla należności handlowych zaliczonych do różnych przedziałów wiekowych lub okresów przeterminowania.

Z przeprowadzonej przez Grupę analizy wynika, iż odpis z tego tytułu nie wpływa istotnie na skonsolidowane sprawozdanie finansowe i wyniósł na 31 grudnia 2018 r.: 254 tys. zł (31 grudnia 2017 r.: 342 tys. zł).

c) pożyczki udzielone

W ramach analizy modelu biznesowego Grupa ustaliła, iż wszystkie pożyczki spełniają model utrzymywania w celu ściągnięcia (Grupa nie dokonywała sprzedaży ani nie planuje dokonania sprzedaży). Prezentowane przez Grupę pożyczki spełniają test SPPI, a zatem są wycenione w zamortyzowanym koszcie z ustalonym odpisem aktualizującym przy zastosowaniu modelu oczekiwanych strat kredytowych. Brak istotnego wpływu na wynik finansowy. Pożyczki udzielone wg stanu na 31 grudnia 2018 wynosiły 12 tys. zł (31 grudnia 2017: 12 tys. zł)

d) środki pieniężne

Środki pieniężne na rachunkach bankowych spełniają test SPPI oraz test modelu biznesowego "utrzymywane w celu ściągnięcia". W związku z tym środki pieniężne nadal będą wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Zastosowanie MSSF 9 wpłynęło na zmianę kalkulacji odpisu z tytułu utraty wartości z modelu strat poniesionych na model strat oczekiwanych. Do oceny ryzyka kredytowego użyto zewnętrzne ratingi banków. Analiza wykazała, iż aktywa te mają niskie ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy i potencjalny odpis nie ma wpływu na wykazywane środki pieniężne.

e) udziały w innych jednostkach

Grupa zaklasyfikowała udziały jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. W związku z nieistotnością tej pozycji Grupa odstąpiła od szczegółowej analizy tej pozycji. Wartość udziałów w innych jednostkach na 31 grudnia 2018 roku wynosi 55 tys. zł (31 grudnia 2017: 55 tys. zł).

f) zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych, a także zobowiązania leasingowe

Zobowiązania z tytułu obligacji oraz zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek oraz zobowiązania z tytułu leasingu są wyceniane przez Grupę wg zamortyzowanego kosztu i zastosowanie MSSF 9 nie wpłynęło w żaden sposób na zmianę ich wyceny.

g) zobowiązania handlowe

Zobowiązania handlowe są wyceniane przez Grupę wg zamortyzowanego kosztu i zastosowanie MSSF 9 nie wpłynęło w żaden sposób na zmianę ich wyceny.

4 Wpływ standardu MSSF 15 na sprawozdanie finansowe Grupy

W 2018 roku Grupa uzyskała przychody w podziale na następujące kategorie:

- przychody z tytułu dóbr lub usług przekazanych klientowi w określonym momencie w wysokości 2 045 696 tys. zł
- przychody z tytułu dóbr lub usług przekazywanych w miarę upływu czasu w wysokości 36 145 tys. zł

Zastosowanie standardu MSSF 15 nie wpłynęło w sposób istotny na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

5 Wpływ standardu MSSF 16 na sprawozdanie finansowe Grupy

MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca jest zobowiązany ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników.

Grupa podjęła decyzję o wdrożeniu MSSF 16 od 1 stycznia 2019 roku przy zastosowaniu uproszczonego podejścia tj. retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania niniejszego standardu ujętym w dniu pierwszego zastosowania. Grupa nie będzie przekształcać danych porównawczych, natomiast ujmie efekt zastosowania niniejszego standardu jako korektę bilansu otwarcia zysków zatrzymanych w dniu pierwszego zastosowania.

W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania wyceniany jest w dacie rozpoczęcia według kosztu. W dacie rozpoczęcia Grupa wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli stopę tę można z łatwością ustalić. W przeciwnym razie Grupa stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy.

Grupa podjęła decyzję o prezentacji aktywa z tytułu prawa do użytkowania w ramach tej samej pozycji, w ramach której przedstawione zostałyby odpowiednie bazowe składniki aktywów, gdyby były własnością leasingobiorcy (Grupy).

Grupa podjęła decyzję o prezentacji zobowiązania z tytułu leasingu (praw do użytkowania) w ramach "Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych" w wyodrębnionej pozycji.

W wyniku przeprowadzonej analizy Grupa rozpozna następujące prawa do użytkowania aktywów z dniem 1 stycznia 2019 roku wg podziału na bazowe składniki aktywów:

	w tys. PLN 01.01.2019
-środki trwałe	43 452
-prawo wieczystego użytkowania gruntów	12 007
	55 459

W związku z powyższym zostanie rozpoznane zobowiązanie z tyt. leasingu w poniższych wartościach w podziale na długo i krótkoterminowe zobowiązanie:

	w tys. PLN 01.01.2019
-zobowiązanie długoterminowe z tytułu leasingu (prawa do użytkowania aktywów)	43 027
-zobowiązanie krótkoterminowe z tytułu leasingu (prawa do użytkowania aktywów)	12 432
	55 459

W związku z powyższym ujęciem brak będzie wpływu na wynik z lat ubiegłych.

6 Sprawozdawczość segmentów działalności

Zarząd określił segmenty operacyjne bazując na raportach przeglądanych przez Zarząd Jednostki Dominującej, stanowiących podstawę do podejmowania decyzji strategicznych.

Począwszy do 1 stycznia 2018 roku w celu ujednoczenia analizy segmentowej oraz w związku z połączeniem z nowym podmiotem - Odlewnia Metali Szopienice Sp. z o.o. - Grupa postanowiła zmodyfikować notę segmentów działalności w ten sposób, iż wyodrębnione zostały następujące, główne rodzaje działalności, ze względu na rodzaj metalu (stal i nieżelazne). Postanowiono również na wyodrębnienie osobno segmentów dotyczących hut Ferrostału i HSJ ze względu na inny gatunkowo rodzaj stali, inny zakres cenowy produktów produkowanych przez obie huty oraz inny krąg odbiorców. W związku z powyższym Grupa wyodrębniła następujące rodzaje działalności :

- złom stali: obejmujący zakup, sortowanie, przetwarzanie, uszlachetnianie a następnie ekspedycji i sprzedaż zewnętrznym odbiorcom złomów stali,
- kęsy Ferrostał (FER): obejmujący produkcję oraz zakup półwyrobów stalowych (stal surowa) a następnie ich sprzedaż do odbiorców zewnętrznych, realizowana przez hutę Ferrostał w Gliwicach,
- kęsy HSJ: obejmujący produkcję oraz zakup półwyrobów stalowych (stal surowa) a następnie ich sprzedaż do odbiorców zewnętrznych, realizowana przez hutę HSJ w Stalowej Woli,
- produkty finalne Ferrostał (FER): obejmujący produkcję oraz zakup produktów finalnych ze stali a następnie ich sprzedaż do odbiorców zewnętrznych, realizowana przez hutę Ferrostał w Gliwicach
- produkty finalne HSJ: obejmujący produkcję oraz zakup produktów finalnych ze stali a następnie ich sprzedaż do odbiorców zewnętrznych, realizowana przez hutę HSJ w Stalowej Woli
- złom metali nieżelaznych: obejmujący zakup, sortowanie, przetwarzanie, uszlachetnianie a następnie ekspedycji i sprzedaż zewnętrznym odbiorcom złomów metali nieżelaznych
- wyroby metali nieżelaznych: obejmujący produkcję oraz zakup wyrobów z metali nieżelaznych, głównie walki i tuleje z brązu oraz stopy aluminium w postaci gąsek, a następnie ich sprzedaż do odbiorców zewnętrznych.
- pozostała działalność: w tym usługi transportu, przychody ze sprzedaży deweloperskiej oraz inne

Ceny stosowane w rozliczeniach pomiędzy segmentami oparte są na cenach rynkowych. Przychody od podmiotów zewnętrznych raportowane do Zarządu Jednostki Dominującej są mierzone w sposób zgodny z tym prezentowanym w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

6 Sprawozdawczość segmentów działalności (ciąg dalszy)

Segmenty branżowe

w tysiącach złotych

31.12.2018	Złomy stali	Kęsy, wlewki HSJ	Kęsy, wlewki FER	Produkty finalne HSJ	Produkty finalne FER	Złomy metali nieżelaznych	Wyroby nieżelazne	Pozostałe	Nieprzypisane	Eliminacje	Skonsolidowane
Przychody od odbiorców zewnętrznych	186 000	117 369	215 431	682 160	683 191	65 591	67 804	64 232	63		
Przychody od odbiorców z Grupy	192 878	40 500	-	188	58 406	26 207	11 787	21 235	19 494		
Przychody ogółem	378 878	157 869	215 431	682 348	741 597	91 798	79 591	85 467	19 557	(370 695)	2 081 841
Koszt sprzedanych towarów, produktów i mat. do odbiorców zewnętrznych	(170 682)	(104 853)	(188 978)	(579 231)	(606 920)	(62 205)	(62 208)	(53 790)	375		
Koszt sprzedanych towarów, produktów i mat. do odbiorców z Grupy	(185 476)	(35 756)	-	(136)	(52 849)	(25 052)	(10 151)	(19 421)	(1 253)		
Koszt sprzedanych towarów, produktów i materiałów, ogółem	(356 158)	(140 609)	(188 978)	(579 367)	(659 769)	(87 257)	(72 359)	(73 211)	(878)	353 058	(1 805 528)
Wynik segmentu	22 720	17 260	26 453	102 981	81 828	4 541	7 232	12 256	18 679	(17 637)	276 313
Pozostałe przychody	689	383	831	2 360	3 418	183	779	978	1 211	(290)	10 542
Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	(16 353)	(9 582)	(3 194)	(31 583)	(28 911)	(4 002)	(5 007)	(8 638)	(34 238)	18 767	(122 741)
Pozostałe zyski/straty netto	1 094	31	124	194	511	266	236	214	352	(1 045)	1 977
Pozostałe koszty	(333)	(393)	(720)	(2 420)	(2 958)	(82)	(98)	(832)	(88)	(1 959)	(9 883)
Wynik na działalności operacyjnej	7 817	7 699	23 494	71 532	53 888	906	3 142	3 978	(14 084)	(2 164)	156 208
Koszty finansowe netto	-	-	-	-	-	-	-	-	(69 768)	6 998	(62 770)
Udział w wyniku netto jednostek stowarzyszonych											(662)
Podatek dochodowy											(20 730)
Zysk/(strata) za okres											72 046

w tysiącach złotych

	Złomy stali	Kęsy, wlewki HSJ	Kęsy, wlewki FER	Produkty finalne HSJ	Produkty finalne FER	Złomy metali nieżelaznych	Wyroby nieżelazne	Pozostałe	Nieprzypisane	Eliminacje	Skonsolidowane
31.12.2017											
Przychody od odbiorców zewnętrznych	136 902	99 304	267 325	491 944	610 519	61 299	67 157	54 791	39		
Przychody od odbiorców z Grupy	201 664	48 544	-	8	20 095	28 385	5 090	4 397	37 952		
Przychody ogółem	338 566	147 848	267 325	491 952	630 614	89 684	72 247	59 188	37 991	(346 135)	1 789 280
Koszt sprzedanych towarów, produktów i mat. do odbiorców zewnętrznych	(130 313)	(90 888)	(235 927)	(436 076)	(549 771)	(57 466)	(62 182)	(38 002)	(6)		
Koszt sprzedanych towarów, produktów i mat. do odbiorców z Grupy	(188 377)	(42 890)	-	(7)	(18 387)	(25 724)	(5 826)	(3 147)	(334)		
Koszt sprzedanych towarów, produktów i materiałów, ogółem	(318 690)	(133 778)	(235 927)	(436 083)	(568 158)	(83 190)	(68 008)	(41 149)	(340)	312 279	(1 573 044)
Wynik segmentu	19 876	14 070	31 398	55 869	62 456	6 494	4 239	18 039	37 651	(33 856)	216 236
Pozostałe przychody	1 792	221	1 013	734	2 870	491	511	1 109	606	779	10 126
Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	(16 624)	(8 603)	(4 648)	(27 773)	(25 646)	(3 838)	(3 927)	(7 892)	(54 954)	37 585	(116 320)
Pozostałe zyski/straty netto	(164)	(153)	(24)	(510)	(69)	(49)	(151)	66	2 691	(4 281)	(2 644)
Pozostałe koszty	(244)	(995)	(1 284)	(3 311)	(3 639)	(68)	(76)	(1 072)	(400)	2 901	(8 188)
Wynik na działalności operacyjnej	4 636	4 540	26 455	25 009	35 972	3 030	596	10 250	(14 406)	3 128	99 210
Koszty finansowe netto	-	-	-	-	-	-	-	-	(30 647)	(561)	(31 208)
Udział w wyniku netto jednostek stowarzyszonych											51
Podatek dochodowy											(18 148)
Zysk/(strata) za okres											49 905

w tysiącach złotych

	Złomy stali	Kęsy, wlewki HSJ	Kęsy, wlewki FER	Produkty finalne HSJ	Produkty finalne FER	Złomy metali nieżelaznych	Wyroby nieżelazne	Pozostałe	Nieprzypisane	Eliminacje	Skonsolidowane
31.12.2016											
Przychody od odbiorców zewnętrznych	70 334	53 526	127 238	397 374	545 296	57 585	73 636	52 124	239		
Przychody od odbiorców z Grupy	165 230	18 026	-	340	1 557	25 928	10 368	6 367	20 936		
Przychody ogółem	235 564	71 552	127 238	397 714	546 853	83 513	84 004	58 491	21 175	(248 752)	1 377 352
Koszt sprzedanych towarów, produktów i mat. do odbiorców zewnętrznych	(61 042)	(52 485)	(113 047)	(354 964)	(490 353)	(52 966)	(68 560)	(49 091)	(185)		
Koszt sprzedanych towarów, produktów i mat. do odbiorców z Grupy	(150 047)	(17 337)	-	(257)	(1 582)	(25 112)	(9 529)	(2 760)	(5 258)		
Koszt sprzedanych towarów, produktów i materiałów, ogółem	(211 089)	(69 822)	(113 047)	(355 221)	(491 935)	(78 078)	(78 089)	(51 851)	(5 443)	225 763	(1 228 812)
Wynik segmentu	24 475	1 730	14 191	42 493	54 918	5 435	5 915	6 640	15 732	(22 989)	148 540
Pozostałe przychody	1 592	220	461	1 219	2 306	556	318	1 293	144	(2 551)	5 558
Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	(16 724)	(4 830)	(4 592)	(29 961)	(22 958)	(4 488)	(3 773)	(12 981)	(11 742)	21 475	(90 574)
Pozostałe zyski/straty netto	641	319	7	1 767	37	226	193	181	13 163	(13 712)	2 822
Pozostałe koszty	(201)	(617)	(710)	(3 417)	(3 550)	(77)	(248)	(1 126)	(55)	3 050	(6 951)
Wynik na działalności operacyjnej	9 783	(3 178)	9 357	12 101	30 753	1 652	2 405	(5 993)	17 242	(14 727)	59 395
Koszty finansowe netto	-	-	-	-	-	-	-	-	(71 632)	8 436	(63 196)
Udział w wyniku netto jednostek stowarzyszonych											103
Podatek dochodowy											7 770
Zysk/(strata) za okres											4 072

w tysiącach złotych

	Złomy stali	Kęsy, wlewki HSJ	Kęsy, wlewki FER	Produkty finalne HSJ	Produkty finalne FER	Złomy metali nieżelaznych	Wyroby nieżelazne	Pozostałe	Nieprzypisane	Eliminacje	Skonsolidowane
31.12.2018											
Aktywa segmentu	79 721	48 060	56 506	272 089	302 238	19 606	28 424	59 308	194 944	(59 518)	1 001 378
Zobowiązania segmentu	27 128	22 909	34 548	129 688	149 797	6 658	8 273	23 235	350 766	(47 509)	705 493

w tysiącach złotych

	Złomy stali	Kęsy, wlewki HSJ	Kęsy, wlewki FER	Produkty finalne HSJ	Produkty finalne FER	Złomy metali nieżelaznych	Wyroby nieżelazne	Pozostałe	Nieprzypisane	Eliminacje	Skonsolidowane
31.12.2017											
Aktywa segmentu	48 366	73 459	79 480	213 090	236 618	10 422	22 815	68 448	236 060	(38 069)	950 689
Zobowiązania segmentu	19 720	21 257	22 618	70 755	67 132	4 118	4 522	15 425	487 411	(4 103)	708 855

w tysiącach złotych

	Złomy stali	Kęsy, wlewki HSJ	Kęsy, wlewki FER	Produkty finalne HSJ	Produkty finalne FER	Złomy metali nieżelaznych	Wyroby nieżelazne	Pozostałe	Nieprzypisane	Eliminacje	Skonsolidowane
31.12.2016											
Aktywa segmentu	102 062	50 587	55 610	237 000	287 930	35 827	31 898	39 580	191 339	(121 674)	910 159
Zobowiązania segmentu	24 328	20 158	15 772	111 542	78 931	8 608	8 334	12 533	567 416	(121 901)	725 721

Aktywa nieprzypisane

w tysiącach złotych

Inwestycje długo/krótkoterminowe			
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			
Nieruchomości inwestycyjne			
Należność z tytułu podatku dochodowego			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty			
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży			
Pozostałe należności (należności z tyt. podatków, należności dot. sprzedaży jedn. zależnych, itp.)			
Aktywa centrali			

31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
2 656	3 318	8 193
50 610	70 178	93 376
123	125	-
660	778	1 908
76 459	102 046	25 054
-	-	6 012
51 321	45 822	47 850
13 115	13 793	8 946
194 944	236 060	191 339

Zobowiązania nieprzypisane

w tysiącach złotych

Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych			
Kredyty w rachunku bieżącym			
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego			
Rezerwy			
Przychody przyszłych okresów z tytułu dotacji rządowych oraz pozostałe			
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego			
Pozostałe zobowiązania			
Zobowiązania centrali			

31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
285 880	402 526	453 039
-	24 607	25 274
1 162	-	6 150
4 394	3 362	3 135
5 653	117	117
-	-	-
43 089	55 547	66 998
10 588	1 252	12 703
350 766	487 411	567 416

6 Sprawozdawczość segmentów działalności (ciąg dalszy)

Obszary geograficzne

w tysiącach złotych

	Polska			Niemcy			Pozostałe kraje			Skonsolidowane		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Przychody od odbiorców zewnętrznych	1 475 009	1 325 774	986 910	297 984	247 007	174 153	308 848	216 499	216 289	2 081 841	1 789 280	1 377 352
Nakłady inwestycyjne	54 372	26 363	60 578	-	-	-	-	-	-	54 372	26 363	60 578

Aktywa trwałe Grupy, inne niż instrumenty finansowe oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, są zlokalizowane w Polsce.

Główni klienci

W 2018 roku, żaden z klientów Grupy nie przekroczył 10% skonsolidowanych przychodów (w 2017 i 2016 roku żaden z klientów Grupy nie przekroczył progu 10% skonsolidowanych przychodów).

7 Przychody ze sprzedaży

w tysiącach złotych

	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przychody ze sprzedaży produktów	1 766 010	1 512 408	1 193 097
Przychody ze sprzedaży usług	36 145	29 610	23 358
Przychody ze sprzedaży towarów	256 519	222 466	147 050
Przychody ze sprzedaży materiałów	23 167	24 796	13 847
	2 081 841	1 789 280	1 377 352

8 Koszty według rodzaju

w tysiącach złotych

	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych (nota 15 i 16)	(43 447)	(40 866)	(38 566)
Zużycie materiałów i energii	(1 364 485)	(1 129 927)	(880 953)
Usługi obce	(170 583)	(152 491)	(152 989)
Podatki i opłaty	(11 869)	(10 809)	(9 427)
Wynagrodzenia	(148 736)	(130 654)	(112 264)
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	(34 857)	(30 621)	(28 232)
Pozostałe koszty rodzajowe	(6 153)	(4 734)	(3 891)
Amortyzacja przedpłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	(414)	(462)	(456)
Koszty według rodzaju razem	(1 780 544)	(1 500 564)	(1 226 778)
Koszt sprzedanych towarów i materiałów	(227 195)	(201 824)	(107 433)
Zmiana stanu produktów, rozliczeń międzyokresowych oraz kosztów rozliczonych	79 470	13 024	14 825
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	(1 928 269)	(1 689 364)	(1 319 386)

9 Pozostałe przychody

w tysiącach złotych

	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Otrzymane odszkodowania i kary	915	1 507	1 242
Otrzymane odszkodowania z tytułu ubezpieczeń	264	739	184
Umorzone zobowiązania	373	557	513
Zasądzone koszty postępowania sądowego	211	140	98
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość niefinansowych aktywów trwałych	-	3 605	99
Darowizny i dotacje	1 631	708	44
Przychody odsetkowe, dotyczące należności z tytułu dostaw i usług	2 068	1 846	1 037
Opłaty i prowizje	-	3	12
Odwrocenie odpisów na należności odsetkowe	1 105	210	1 109
Pozostałe	3 975	811	1 220
	10 542	10 126	5 558

10 Pozostałe zyski/(straty) netto

w tysiącach złotych

	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Zysk/(strata) netto ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	651	(613)	875
(Strata)/zysk netto ze sprzedaży wartości niematerialnych	37	(159)	(507)
Zysk netto ze sprzedaży prawa wieczystego użytkowania gruntów	34	-	30
(Strata)/zysk netto ze sprzedaży aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-
Zysk/(strata) netto ze sprzedaży pozostałych inwestycji	-	-	1 004
(Zawiązanie)/rozwiązanie odpisów z tytułu utraty wartości pozostałych inwestycji	-	-	-
Zysk/(strata) netto z tytułu różnic kursowych na działalności operacyjnej	1 084	(1 640)	1 005
Zysk/(strata) netto z tytułu różnic kursowych dotyczących aktywów finansowych	171	(232)	415
	1 977	(2 644)	2 822

11 Pozostałe koszty

w tysiącach złotych

	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Koszty odsetkowe od zobowiązań niefinansowych	(879)	(1 247)	(1 100)
Koszty nieściągalnych należności	(3 593)	(2 061)	(599)
Koszty postępowania sądowego	(143)	(475)	(283)
Kary umowne	(1 211)	(969)	(1 946)
Należności umorzone	(1 382)	(1 023)	(729)
Darowizny	(6)	(3)	(19)
Pozostałe	(2 669)	(2 410)	(2 275)
	(9 883)	(8 188)	(6 951)

12 Koszty finansowe netto

w tysiącach złotych

Przychody finansowe

	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Zysk netto z tytułu wykupu obligacji własnych	4 460	-	5 216
Zysk netto z tytułu różnic kursowych	-	22 131	-
Przychody finansowe, razem	4 460	22 131	5 216

Koszty finansowe

Koszty z tytułu odsetek od zobowiązań finansowych	(38 312)	(47 171)	(46 055)
Opłaty bankowe i koszty transakcyjne dotyczące kredytów i pożyczek (rozliczane przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej)	(13 114)	(4 836)	(5 668)
Strata netto z tytułu różnic kursowych	(12 030)	-	(15 712)
Pozostałe	(3 774)	(1 332)	(977)
Koszty finansowe, razem	(67 230)	(53 339)	(68 412)
Koszty finansowe netto	(62 770)	(31 208)	(63 196)

13 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Podatek dochodowy bieżący			
Podatek dochodowy za rok bieżący			
- działalność kontynuowana	-	(198)	(89)
Podatek odroczony			
Powstanie / odwrócenie różnic przejściowych			
- działalność kontynuowana	(20 730)	(17 950)	7 859
- działalność zaniechana	-	-	-
	(20 730)	(17 950)	7 859
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów	(20 730)	(18 148)	7 770

Efektywna stopa podatkowa

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2016 - 31.12.2016
(Strata)/zysk przed opodatkowaniem	100,0%	92 776	100,0%	68 053	100,0%	(3 698)
Podatek w oparciu o obowiązującą stawkę podatkową	(19,0%)	(17 627)	(19,0%)	(12 930)	(19,0%)	703
Różnica wynikająca z zastosowania stawek podatkowych obowiązujących w innych krajach	-	-	0,1%	38	(1,2%)	44
Koszty trwale niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(1,7%)	(1 610)	(3,1%)	(2 106)	29,2%	(1 078)
Przychody trwale niepodlegające opodatkowaniu	2,6%	2 419	2,1%	1 425	(53,5%)	1 980
Wykorzystanie strat podatkowych, nieuwzględnionych w kalkulacji odroczonego podatku dochodowego w latach ubiegłych	-	-	-	-	(14,9%)	550
Różnice przejściowe, od których nie rozpoznano aktywa	-	-	-	-	-	-
Straty podatkowe, od których nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(6,0%)	(5 592)	-	-	-	-
Różnice trwale powstałe na połączeniu spółek w Grupie kapitałowej	-	-	-	-	(146,2%)	5 405
Korekta podatku za lata poprzednie	1,6%	1 475	0,1%	88	0,3%	(10)
Rozpoznanie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczącego lat poprzednich	(0,2%)	(145)	(2,0%)	(1 348)	-	-
Pozostałe	0,4%	350	(4,9%)	(3 315)	(4,8%)	176
	(22,3%)	(20 730)	(26,7%)	(18 148)	(210,1%)	7 770

Władze podatkowe mogą przeprowadzić kontrole ksiąg rachunkowych i rozliczeń podatkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku, w którym złożono deklaracje podatkowe i obciążyć Spółkę dodatkowym wymiarem podatku wraz z karami i odsetkami. W opinii Zarządu nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań z tego tytułu.

14 Należności i zobowiązania z tytułu podatku dochodowego

Na dzień 31.12.2018 r. należność z tytułu podatku dochodowego wyniosła 660 tys. zł (31.12.2017 r.: 778 tys. zł, 31.12.2016 r.: 1 908 tys. zł).

Na dzień 31.12.2018 r. zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego wyniosło 0 tys. zł (31.12.2017 r.: 0 tys. zł, 31.12.2016 r.: 0 tys. zł).

15 Rzeczowe aktywa trwałe

w tysiącach złotych

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Meble i wyposażenie	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto							
Stan na 01.01.2016	1 001	174 902	447 263	36 955	8 729	14 357	683 207
Zwiększenia	-	572	14 665	6 828	-	36 629	58 694
Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-	-	(506)	(506)
Przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	1 146	38 959	309	343	(40 757)	-
Zbycie	-	(3 112)	(3 414)	(4 291)	(154)	(462)	(11 433)
Stan na 31.12.2016	1 001	173 508	497 473	39 801	8 918	9 261	729 962
Stan na 01.01.2017	1 001	173 508	497 473	39 801	8 918	9 261	729 962
Zwiększenia	-	-	9 947	3 228	338	10 924	24 437
Przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	2 780	7 405	306	948	(11 439)	-
Zbycie	-	(604)	(6 009)	(1 886)	(73)	(94)	(8 666)
Stan na 31.12.2017	1 001	175 684	508 816	41 449	10 131	8 652	745 733
Stan na 01.01.2018	1 001	175 684	508 816	41 449	10 131	8 652	745 733
Zwiększenia	-	993	5 539	11 153	155	30 593	48 433
Reklasyfikacja	-	-	-	6	(6)	-	-
Przeniesienie do produkcji w toku	-	-	-	-	-	(4 855)	(4 855)
Przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	399	8 442	697	583	(10 121)	-
Zbycie	-	(292)	(4 562)	(10 086)	(318)	-	(15 258)
Stan na 31.12.2018	1 001	176 784	518 235	43 219	10 545	24 269	774 053
Umrzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości							
Stan na 01.01.2016	(11)	(72 608)	(293 887)	(28 193)	(6 319)	77	(400 941)
Amortyzacja za rok	-	(5 393)	(28 834)	(3 564)	(516)	-	(38 307)
Odwrocenie odpisów z tytułu utraty wartości	-	-	99	-	-	-	99
Zbycie	-	2 302	2 742	4 282	111	-	9 437
Stan na 31.12.2016	(11)	(75 699)	(319 880)	(27 475)	(6 724)	77	(429 712)
Stan na 01.01.2017	(11)	(75 699)	(319 880)	(27 475)	(6 724)	77	(429 712)
Amortyzacja za rok	-	(5 425)	(31 327)	(3 241)	(462)	-	(40 455)
Odwrocenie odpisów z tytułu utraty wartości	-	2 751	854	-	-	-	3 605
Zbycie	-	604	4 237	1 777	73	-	6 691
Stan na 31.12.2017	(11)	(77 769)	(346 116)	(28 939)	(7 113)	77	(459 871)
Stan na 01.01.2018	(11)	(77 769)	(346 116)	(28 939)	(7 113)	77	(459 871)
Amortyzacja za rok	-	(5 847)	(32 194)	(3 700)	(727)	-	(42 468)
Odwrocenie odpisów z tytułu utraty wartości	-	-	317	-	-	-	317
Zbycie	-	123	2 866	9 449	148	-	12 586
Stan na 31.12.2018	(11)	(83 493)	(375 127)	(23 190)	(7 692)	77	(489 436)
Wartość netto							
Stan na 01.01.2016	990	102 294	153 376	8 762	2 410	14 434	282 266
Stan na 31.12.2016	990	97 809	177 593	12 326	2 194	9 338	300 250
Stan na 01.01.2017	990	97 809	177 593	12 326	2 194	9 338	300 250
Stan na 31.12.2017	990	97 915	162 700	12 510	3 018	8 729	285 862
Stan na 01.01.2018	990	97 915	162 700	12 510	3 018	8 729	285 862
Stan na 31.12.2018	990	93 291	143 108	20 029	2 853	24 346	284 617

Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Grunty	990	990	990
Budynki i budowle	93 291	97 915	97 809
Maszyny i urządzenia	143 108	162 700	177 593
Środki transportu	20 029	12 510	12 326
Meble i wyposażenie	2 853	3 018	2 194
Środki trwałe w budowie	24 346	8 729	9 338
Razem	284 617	285 862	300 250

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Wartość rzeczowych aktywów trwałych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	158 032	88 134	118 419

Środki trwałe w leasingu

Grupa użytkuje określone maszyny i urządzenia produkcyjne oraz środki transportu w ramach umów leasingu finansowego. W przypadku wszystkich umów, Grupa ma możliwość zakupu tych środków trwałych po zakończeniu okresu leasingu po korzystnej cenie.

Na dzień 31.12.2018 r. wartość bilansowa netto środków trwałych użytkowanych na podstawie obowiązujących umów leasingu finansowego wyniosła 37 567 tysięcy złotych (31.12.2017 r.: 35 823 tysięcy złotych, 31.12.2016 r.: 42 822 tysięcy złotych).

Środki trwałe w leasingu stanowią jednocześnie zabezpieczenie zobowiązań z tytułu leasingu (patrz nota 27).

Zabezpieczenia

Na dzień 31.12.2018 r. rzeczowe aktywa trwałe o wartości bilansowej 158 032 tysięcy złotych (31.12.2017 r.: 88 134 tysięcy złotych, 31.12.2016 r.: 118 419 tysięcy złotych) stanowiły zabezpieczenie kredytów bankowych, kredytów w rachunku bieżącym oraz zobowiązań z tytułu obligacji o stałym oprocentowaniu (patrz nota 27).

Dodatkowo, jak opisano powyżej, środki trwałe w leasingu stanowią zabezpieczenie dla zobowiązań z tytułu leasingu.

Odpisy z tytułu utraty wartości

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Budynki i budowle	(242)	(242)	(2 993)
Maszyny i urządzenia	(1 898)	(2 215)	(3 069)
Środki trwałe w budowie	-	-	(859)
Razem	(2 140)	(2 457)	(6 921)

Na dzień 31.12.2018 r. Grupa wykazała odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości 2 140 tysięcy złotych, które dotyczyły głównie środków trwałych związanych z niewykorzystanymi mocami produkcyjnymi (31.12.2017 r.: 2 457 tysięcy złotych i 31.12.2016 r.: 6 921 tysięcy złotych).

16 Wartości niematerialne

w tysiącach złotych

	Wartość firmy	Koszty rozwoju	Prawa do emisji CO ₂	Oprogramowanie i inne	Razem
Wartość brutto					
Stan na 01.01.2016	15 159	13 898	1 445	23 260	53 762
Zwiększenia	-	662	131	1 091	1 884
Zbycie	-	-	(521)	(4)	(525)
Pozostałe	-	-	-	-	-
Stan na 31.12.2016	15 159	14 560	1 055	24 347	55 121
Stan na 01.01.2017	15 159	14 560	1 055	24 347	55 121
Zwiększenia	-	487	240	1 198	1 925
Zbycie	-	-	(448)	(3)	(451)
Stan na 31.12.2017	15 159	15 047	847	25 542	56 595
Stan na 01.01.2018	15 159	15 047	847	25 542	56 595
Zwiększenia	-	5 348	269	322	5 939
Zbycie	-	-	-	-	-
Stan na 31.12.2018	15 159	20 395	1 116	25 864	62 534
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości					
Stan na 01.01.2016	(6 230)	(13 492)	(475)	(22 731)	(42 928)
Amortyzacja za rok	-	(72)	(114)	(73)	(259)
Zbycie	-	-	-	4	4
Stan na 31.12.2016	(6 230)	(13 564)	(589)	(22 800)	(43 183)
Stan na 01.01.2017	(6 230)	(13 564)	(589)	(22 800)	(43 183)
Amortyzacja za rok	-	(76)	(252)	(83)	(411)
Zbycie	-	-	-	4	4
Stan na 31.12.2017	(6 230)	(13 640)	(841)	(22 879)	(43 590)
Stan na 01.01.2018	(6 230)	(13 640)	(841)	(22 879)	(43 590)
Amortyzacja za rok	-	(302)	(275)	(402)	(979)
Zbycie	-	-	-	-	-
Stan na 31.12.2018	(6 230)	(13 942)	(1 116)	(23 281)	(44 569)
Wartość netto					
Stan na 01.01.2016	8 929	406	970	529	10 834
Stan na 31.12.2016	8 929	996	466	1 547	11 938
Stan na 01.01.2017	8 929	996	466	1 547	11 938
Stan na 31.12.2017	8 929	1 407	6	2 663	13 005
Stan na 01.01.2018	8 929	1 407	6	2 663	13 005
Stan na 31.12.2018	8 929	6 453	-	2 583	17 965

Wartości niematerialne

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Wartość firmy	8 929	8 929	8 929
Koszty rozwoju	6 453	1 407	996
Prawa do emisji CO ₂	-	6	466
Oprogramowanie i inne	2 583	2 663	1 547
Razem	17 965	13 005	11 938

Odpisy z tytułu utraty wartości

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Grupa wykazywała odpisy z tytułu utraty wartości wartości niematerialnych (z wyjątkiem wartości firmy) w kwocie 1 040 tys. zł (31.12.2017 r.: 1 040 tys. zł, 31.12.2016 r.: 1 040 tys. zł). Odpisy z tytułu utraty wartości dotyczą oprogramowania.

Amortyzacja wartości niematerialnych i odpisy z tytułu utraty wartości

Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości zostały ujęte w wyniku finansowym w następujących pozycjach:

w tysiącach złotych

	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Koszt własny sprzedaży	(556)	-	-
Koszty ogólnego zarządu	(3)	(352)	(237)
Pozostałe koszty	(420)	(62)	(22)
	(979)	(414)	(259)

Test na utratę wartości ośrodków generujących przepływy pieniężne, do których została alokowana wartość firmy

Poniższe ośrodki posiadają przypisaną wartość firmy:

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Dywizja złomów stali i złomów metali nieżelaznych	5 029	5 029	5 029
Dywizja kęsów, wlewk oraz produktów finalnych FER	3 900	3 900	3 900
	8 929	8 929	8 929

Wartość odzyskiwalna ośrodka generującego przepływy pieniężne jest szacowana w oparciu o jego wartość użytkową. Wyliczenia wartości użytkowej opierają się na prognozie przepływów pieniężnych opierających się na budżetach Zarządu obejmujących okres 5 lat. Przepływy pieniężne poza okres 5 lat są ekstrapolowane w oparciu o szacowaną stopę wzrostu podaną poniżej. Stopa wzrostu nie przekracza długoterminowej średniej stopy wzrostu dla przedsiębiorstw z branży stalowej, w których działają ośrodki generujące przepływy pieniężne.

Podstawowe założenia wykorzystane do wyliczenia wartości użytkowej w 2018 r.:

	Dywizja złomów stali i złomów metali nieżelaznych	Dywizja kęsów, wlewk oraz produktów finalnych FER
Stopa dyskontowa	8,5%	8,5%
Stopa wzrostu	2,0%	2,0%

Podstawowe założenia wykorzystane do wyliczenia wartości użytkowej w 2017 r.:

	Dywizja złomów stali i złomów metali nieżelaznych	Dywizja kęsów, wlewk oraz produktów finalnych FER
Stopa dyskontowa	9,4%	9,4%
Stopa wzrostu	2,0%	2,0%

Podstawowe założenia wykorzystane do wyliczenia wartości użytkowej w 2016 r.:

	Dywizja złomów stali i złomów metali nieżelaznych	Dywizja kęsów, wlewek oraz produktów finalnych FER
Stopa dyskontowa	8,9%	8,9%
Stopa wzrostu	2,0%	2,0%

Zarząd określił budżetowaną marżę brutto w oparciu o przeszłe wyniki i oczekiwania dotyczące rozwoju rynku. Wykorzystana średnia stopa wzrostu składa się z prognoz zawartych w raportach przemysłu. Wykorzystane stopy dyskonta to stopy przed opodatkowaniem, które odzwierciedlają specyficzne ryzyka odnoszące się do powiązanych segmentów operacyjnych.

Na podstawie przeprowadzonych testów na utratę wartości na dzień 31 grudnia 2018 r., 31 grudnia 2017 r. oraz 31 grudnia 2016 r. nie stwierdzono potrzeby utworzenia dodatkowego odpisu na wartości firmy odnoszącej się do dywizji złomów stali i złomów metali nieżelaznych oraz dywizji kęsów, wlewek oraz produktów finalnych FER.

17 Nieruchomości inwestycyjne

w tysiącach złotych

	2018	2017	2016
Wartość netto na 1 stycznia	125	-	-
Nabycie	-	125	-
Amortyzacja za okres	(2)	-	-
Wartość netto na 31 grudnia	123	125	-

Zarząd Jednostki Dominującej szacuje, że wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnych jest zbliżona do ich wartości rynkowej.

18 Pozostałe inwestycje

w tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Inwestycje długoterminowe			
Opcje na własne instrumenty kapitałowe*	-	-	4 750
Udziały w jednostkach powiązanych nie objętych konsolidacją	55	55	55
	55	55	4 805
Inwestycje krótkoterminowe			
Pożyczki udzielone	12	12	138
	12	12	138

*patrz nota 25 odnośnie szczegółów dotyczących ujęcia transakcji z PS Holdco Sp. z o.o.

19 Przedpłata z tytułu wieczystego użytkowania gruntów

w tysiącach złotych

	2018	2017	2016
Wartość netto na 1 stycznia	25 771	20 220	21 111
Nabycie	-	1	-
Przeniesienie z trwałych aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	6 012	-
Zbycie	(2 344)	-	(435)
Amortyzacja za rok	(414)	(462)	(456)
Wartość netto na 31 grudnia	23 013	25 771	20 220

20 Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Rozpoznane aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały ujęte w odniesieniu do poniższych pozycji:

w tysiącach złotych

	Aktywa			Rezerwy			Wartość netto		
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Rzeczowy majątek trwały	17 621	18 261	18 780	(7 600)	(6 555)	(13 303)	10 021	11 706	5 477
Wartości niematerialne	7 945	4 325	4 654	(1)	(1)	-	7 944	4 324	4 654
Pozostałe inwestycje	779	779	779	(286)	(1 343)	(1 263)	493	(564)	(484)
Przedpłata z tytułu wieczystego użytkowania gruntów	310	184	212	(1 128)	27	(91)	(818)	211	121
Zapasy	2 094	1 500	1 998	-	-	-	2 094	1 500	1 998
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 574	1 500	1 680	(277)	(8)	(1 467)	1 297	1 492	213
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych	9 308	17 030	19 755	-	(1 209)	(103)	9 308	15 821	19 652
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	3 934	3 824	3 070	-	-	-	3 934	3 824	3 070
Rezerwy	835	647	1 948	(461)	-	-	374	647	1 948
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	2 241	4 262	5 790	(91)	(154)	(377)	2 150	4 108	5 413
Pozostałe	3 210	277	421	693	(5)	(6)	3 903	272	415
Straty podatkowe podlegające odliczeniu uznane jako możliwe do wykorzystania w przyszłych okresach	9 006	26 837	44 749	(258)	-	-	8 748	26 837	44 749
Aktywa / rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	58 857	79 426	103 836	(9 409)	(9 248)	(16 610)	49 448	70 178	87 226
Kompensata	(8 247)	(9 248)	(10 460)	8 247	9 248	10 460			
Aktywa / rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	50 610	70 178	93 376	(1 162)	-	(6 150)			

Zmiana różnic przejściowych w okresie

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018	Zmiana ujęta w wyniku finansowym	Zmiana ujęta przez kapitał, w tym rozpoznana przy połączeniu jednostek	31.12.2018
Rzeczowe aktywa trwałe	11 706	(1 685)	-	10 021
Wartości niematerialne	4 324	3 620	-	7 944
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	-	-
Pozostałe inwestycje	(564)	1 057	-	493
Przedpłata z tytułu wieczystego użytkowania gruntów	211	(1 029)	-	(818)
Zapasy	1 500	594	-	2 094
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 492	(195)	-	1 297
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych	15 821	(6 513)	-	9 308
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	3 824	110	-	3 934
Rezerwy	647	(273)	-	374
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	4 108	(1 958)	-	2 150
Pozostałe	272	3 631	-	3 903
Straty podatkowe podlegające odliczeniu uznane jako możliwe do wykorzystania w przyszłych okresach	26 837	(18 089)	-	8 748
	70 178	(20 730)	-	49 448

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017	Zmiana ujęta w wyniku finansowym	Zmiana ujęta przez kapitał, w tym rozpoznana przy połączeniu jednostek	31.12.2017
Rzeczowe aktywa trwałe	5 477	6 229	-	11 706
Wartości niematerialne	4 654	(330)	-	4 324
Pozostałe inwestycje	(484)	(80)	-	(564)
Przedpłata z tytułu wieczystego użytkowania gruntów	121	90	-	211
Zapasy	1 998	(498)	-	1 500
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	213	1 279	-	1 492
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych	19 652	(3 831)	-	15 821
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	3 070	754	-	3 824

Rezerwy	1 948	(1 301)	-	647
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	5 413	(2 207)	902	4 108
Pozostałe	415	(143)	-	272
Straty podatkowe podlegające odliczeniu uznane jako możliwe do wykorzystania w przyszłych okresach	44 749	(17 912)	-	26 837
	87 226	(17 950)	902	70 178

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2016	Zmiana ujęta w wyniku finansowym	Zmiana ujęta przez kapitał, w tym rozpoznana przy połączeniu jednostek	31.12.2016
Rzeczowe aktywa trwale	3 077	2 400	-	5 477
Wartości niematerialne	4 515	139	-	4 654
Pozostałe inwestycje	384	(868)	-	(484)
Przedpłata z tytułu wieczystego użytkowania gruntów	178	(57)	-	121
Zapasy	1 643	355	-	1 998
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(2 480)	2 693	-	213
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych	50 384	(31 070)	338	19 652
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	3 083	(13)	-	3 070
Rezerwy	158	1 790	-	1 948
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	9 446	(6 003)	1 970	5 413
Pozostałe	661	(246)	-	415
Straty podatkowe podlegające odliczeniu uznane jako możliwe do wykorzystania w przyszłych okresach	6 009	38 740	-	44 749
	77 058	7 860	2 308	87 226
Rozpoznane w wyniku finansowym		7 860		
	77 058	7 860	2 308	87 226

Nierozpoznane aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Podatek odroczony nie został ujęty w odniesieniu do następujących pozycji:

<i>w tysiącach złotych</i>	2018	2017	2016
Wartości niematerialne	6 398	13 348	13 348
Straty podatkowe	5 592	-	-
Razem	11 990	13 348	13 348

21 Zapasy

w tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Materiały	102 797	70 088	92 681
Półprodukty i produkcja w toku	140 900	65 434	114 961
Wyroby gotowe	113 258	119 504	79 659
Towary	20 014	22 468	16 637
	376 969	277 494	303 938

Ruchy na odpisach aktualizujących zapasy

w tysiącach złotych

	2018	2017	2016
Bilans otwarcia na 1 stycznia	(11 199)	(11 169)	(11 224)
Utworzenie	(4 261)	(97)	-
Wykorzystanie	27	15	31
Rozwiązanie	1	52	24
Bilans zamknięcia na 31 grudnia	(15 432)	(11 199)	(11 169)

Zapasy są prezentowane w wartości netto po pomniejszeniu o odpisy aktualizujące, które na dzień 31.12.2018 r. wyniosły 15 432 tys. zł (31.12.2017 r. wyniosły 11 199 tys. zł, 31.12.2016 r.: 11 169 tys. zł). Odpisy te dotyczą przede wszystkim towarów i wyrobów gotowych, których możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest niższa od kosztu nabycia/wytworzenia. Odpisy aktualizujące i ich odwrócenie zalicza się do kosztu własnego sprzedaży.

Na dzień 31.12.2018 r., zapasy o wartości netto 20 709 tys. zł (31.12.2017 r.: 20 709 tys. zł; 31.12.2016 r.: 9 905 tys. zł) były przedmiotem zastawu jako zabezpieczenie zobowiązań.

22 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Należności krótkoterminowe

w tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Należności z tytułu dostaw i usług	101 544	111 814	83 294
Należności z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego	27 034	28 313	23 372
Zaliczki na poczet dostaw i usług	12 458	2 191	3 823
Należności faktoringowe	20 995	14 745	21 675
Pozostałe należności	5 951	14 826	5 230
	167 982	171 889	137 394

Należności długoterminowe

w tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Pozostałe należności	324	223	126
	324	223	126

Na dzień 31.12.2018 r. należności o wartości bilansowej 0 tys. zł (31.12.2017 r.: 0 tys. zł; 31.12.2016 r.: 0 tys. zł) stanowiły zabezpieczenie kredytów bankowych i kredytów w rachunku bieżącym. Należności z tytułu faktoringu stanowiły zabezpieczenie zobowiązań faktoringowych (patrz nota 27).

Należności faktoringowe

Na dzień 31 grudnia 2018 r. jednostki zależne Cognor S.A. oraz Cognor Blachy Dachowe S.A. były stronami umów faktoringowych. Obowiązujące umowy dotyczą finansowania bez regresu (pełny) należności handlowych z określonym limitem. Warunki oraz limity umów na dzień 31 grudnia 2018 r. przedstawiały się w sposób następujący:

<u>Faktorant:</u>	<u>Data obowiązywania:</u>	<u>Faktor:</u>	<u>Limit:</u>	<u>Rodzaj faktoringu</u>
Cognor S.A. (oddział HSJ)	czas nieokreślony	mFaktoring S.A.	23 000 tys. zł	pełny
Cognor S.A. (oddział HSJ)	czas nieokreślony	Coface Poland Factoring Sp. z o.o.	25 000 tys. zł	pełny
Cognor S.A. (oddział HSJ)	czas nieokreślony	Bank Zachodni WBK S.A.	35 000 tys. zł	pełny
Cognor S.A. (oddział Ferrostal)	czas nieokreślony	mFaktoring S.A.	29 000 tys. zł	pełny
Cognor S.A. (oddział Ferrostal)	czas nieokreślony	Coface Poland Factoring Sp. z o.o.	15 000 tys. zł	pełny
Cognor S.A. (oddział Ferrostal)	czas nieokreślony	KUKE S.A.	42 000 tys. zł	pełny
Cognor S.A. (oddział Złomrex Metal)	czas nieokreślony	mFaktoring S.A.	24 000 tys. zł	pełny
Cognor S.A. (oddział Złomrex Metal)	czas nieokreślony	KUKE S.A.	3 000 tys. zł	pełny
Cognor S.A. (oddział OM)	czas nieokreślony	mFaktoring S.A.	3 000 tys. zł	pełny
Cognor Blachy Dachowe S.A.	czas nieokreślony	mFaktoring S.A.	1 000 tys. zł	pełny

Na podstawie umowy faktoringowej, faktor finansuje wierzytelności w wysokości 90% ich wartości nominalnej, przy czym koszt finansowania faktoringu w wysokości WIBOR (EURIBOR) + marża, ponosi Grupa. W przypadku zaniechania spłaty wierzytelności przez kontrahentów, w przypadku faktoringu pełnego, faktorowi przysługuje roszczenie do ubezpieczyciela z tytułu umowy ubezpieczenia wierzytelności w wysokości 90% kwoty wierzytelności, natomiast 10% kwoty wierzytelności pokrywane jest przez Grupę.

W związku z tym, iż Grupa utrzymuje zaangażowanie w części kwoty wierzytelności sprzedanych do faktora w ramach umowy faktoringowej w wysokości 10% ich wartości, w przypadku faktoringu pełnego, ta część należności oraz związane z nią zobowiązania są w dalszym ciągu ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy, jako należności faktoringowe (na dzień 31.12.2018 r. wynosiły 20 995 tys. zł). Pozostała część wierzytelności w wysokości 90% została wyłączona ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy.

Wartość należności z tytułu dostaw i usług objętych umowami faktoringowymi, w tym wartość bilansowa należności i powiązanych zobowiązań w dalszym ciągu ujmowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jest przedstawiona poniżej:

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Należności z tytułu dostaw i usług ogółem	261 585	248 420	215 632
Należności faktoringowe wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej	(139 046)	(121 861)	(110 663)
Należności rozpoznane jako należności faktoringowe	(20 995)	(14 745)	(21 675)
Należności z tytułu dostaw i usług netto	101 544	111 814	83 294

23 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

w tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	58 446	98 414	22 803
Środki pieniężne na rachunkach bankowych o ograniczonej możliwości dysponowania	16 508	2 964	527
Środki pieniężne w kasie	235	244	248
Lokaty krótkoterminowe	500	-	1 169
Inne środki pieniężne	770	424	307
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	76 459	102 046	25 054
Kredyty w rachunku bieżącym	-	(24 607)	(25 274)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	76 459	77 439	(220)

Na dzień 31.12.2018 r., 31.12.2017 r. i 31.12.2016 r. środki pieniężne i ich ekwiwalenty nie stanowiły zabezpieczenia zobowiązań.

Szczegółowe informacje dotyczące kredytu w rachunku bieżącym są zaprezentowane w nocie 27.

24 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

w tysiącach złotych	2018	2017	2016
Wartość netto na 1 stycznia	-	6 012	5 506
Przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych	-	-	506
Przeniesienie do prawa wieczystego użytkowania gruntów	-	(6 012)	-
Zbycia	-	-	-
Bilans zamknięcia na 31 grudnia	-	-	6 012

Na 31 grudnia 2016 r. aktywa przeznaczone do sprzedaży obejmowało prawo wieczystego użytkowania będące pozostałością dywizji dystrybucyjnej nie sprzedane do ArcelorMittal Distribution Poland Sp. z o.o. i ArcelorMittal Distribution Solutions Poland Sp. z o.o. W związku z brakiem ofert dotyczących ww. nieruchomości w 2017 roku Zarząd podjął decyzję o reklasyfikacji i przesunięciu ww. nieruchomości do pozycji prawo wieczystego użytkowania gruntów.

25 Kapitał własny

Kapitał zakładowy

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Liczba akcji na koniec okresu	120 417 142	118 615 660	75 265 868
Liczba wyemitowanych warrantów	54 553 721	56 355 003	57 176 380
Nominalna wartość 1 akcji	1,5 PLN	1,5 PLN	2 PLN

Na dzień 31 grudnia 2018 r. kapitał zakładowy Jednostki Dominującej składał się z 120 417 142 szt. akcji zwykłych (2017 r.: 118 615 660 szt.; 2016 r.: 75 265 868 szt.).

W dniu 14 grudnia 2017 roku Sąd Rejonowy w Częstochowie dokonał rejestracji zmian w kapitale wynikających z:

a) wyemitowaniem przez Cognor Holding S.A.:

- w drodze oferty publicznej 26 528 415 akcji emisji nr 11 o wartości nominalnej 1,5 zł za akcję (39 792 tys. zł)

- w drodze subskrypcji prywatnej 16 000 000 akcji emisji nr 12 o wartości nominalnej 1,5 zł za akcję (24 000 tys. zł)

b) obniżeniem kapitału zakładowego poprzez obniżenie wartości nominalnej każdej akcji z 2,0 zł na 1,5 zł (z jednoczesnym podwyższeniem kapitału akcyjnego Cognor Holding poprzez emisję akcji opisanych powyżej)

W dniu 29 sierpnia 2011 r. Cognor Holding S.A. nabył od PS Holdco Sp. z o.o. 20 957 400 sztuk akcji Złomrex S.A. W dniu 29 sierpnia 2011 r. Cognor Holding S.A. i PS Holdco Sp. z o.o. zawarły porozumienie w sprawie finansowania nabycia tych akcji. Na podstawie tego porozumienia cena za akcje została ustalona na 145 995 116,10 zł. przy czym płatność tej kwoty została uwarunkowana uprzednim podniesieniem kapitału własnego Cognor Holding S.A. przez PS Holdco Sp. z o.o. w drodze wykonania warrantów subskrypcyjnych serii B w wysokości przynajmniej ceny za akcje. Ponadto, strony postanowiły między innymi, iż cena za akcje Złomrex S.A. ulegnie zmianie w przypadku braku możliwości spłaty należności przysługującej Złomrex S.A. (obecnie Cognor S.A.) od Rządu Chorwacji w kwocie 39 215 tys. zł. Strony postanowiły również, iż do czasu spłaty przez Cognor Holding S.A. zobowiązania z tytułu nabycia akcji Złomrex S.A. (w tym do momentu ostatecznego ustalenia ceny za akcje Złomrex S.A.) zobowiązanie to będzie oprocentowane w wysokości 7% p.a. przy czym płatności z tytułu kapitału bądź odsetek od tego zobowiązania nie mogą spowodować zmniejszenia zobowiązania Cognor Holding S.A. łącznie poniżej ustalonej ceny za akcje.

W związku z przeprowadzoną dnia 4 lutego 2014 r. restrukturyzacją finansowania dłużnego Cognor Holding S.A., PS Holdco Sp. z o.o. zgodziło się na przekazanie warrantów serii B do wykorzystania przez Grupę w tym procesie. W związku z tym PS Holdco Sp. z o.o. oraz Cognor Holding S.A. w dniu 31 marca 2014 r. zawarły aneks nr 3 do porozumienia z dnia 29 sierpnia 2011 r. w sprawie zasad finansowania nabycia akcji Złomrex S.A., który powiązał porozumienie z działaniami restrukturyzacyjnymi. W szczególności, płatność ceny nastąpi niezwłocznie po otrzymaniu od PS Holdco Sp. z o.o. płatności tytułem pokrycia ceny konwersji warrantów subskrypcyjnych serii B oraz serii C przy czym łączna wartość pokrytych przez PS Holdco warrantów serii B i C będzie przynajmniej równoważna cenie akcji Złomrex S.A. Data rozliczenia zobowiązania za nabycie akcji Złomrex S.A. i dokapitalizowanie spółki zostały przedłużone do 31 grudnia 2021 roku, to jest do czasu, w którym znana będzie ostateczna ilość warrantów subskrypcyjnych serii B pozostałych po konwersji obligacji zamiennych Cognor Holding S.A.

Dnia 13 marca 2015 r., na mocy aneksu nr 4 do porozumienia z dnia 29 sierpnia 2011 r. w sprawie zasad finansowania nabycia akcji Złomrex S.A., w związku z dotychczasowym brakiem wpływu środków tytułem zaspokojenia roszczenia w kwocie 10 milionów euro przysługującego od Rządu Chorwacji oraz w związku z objęciem tego roszczenia całkowitym odpisem aktualizującym w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy Kapitałowej Cognor Holding S.A. w 2014 r., strony postanowiły o odpowiednim zmniejszeniu ceny za akcje Złomrex S.A. o kwotę 39 215 tys. zł oraz o korekcie naliczonych w latach poprzednich odsetek od zobowiązań za nabycie akcji Złomrex S.A. w części dotyczącej zmniejszenia ceny za akcje Złomrex S.A. Ze względu na bezpośrednie powiązanie ceny za akcje Złomrex S.A. z wartością konwersji opisanych w poprzednim paragrafie warrantów serii B i C, zmniejszenie ceny za akcje Złomrex S.A. spowodowane rozpoznaniem odpisu aktualizującego roszczenia od Rządu Chorwacji zostało ujęte bezpośrednio w 2014 r. w kapitałach Grupy, jako korekta transakcji z właścicielami Jednostki Dominującej.

Zmniejszenie ceny za akcje Złomrex S.A. wynikające z aneksu nr 4 spowodowało w 2014 r. w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym spadek pozostałych kapitałów o kwotę 39 215 tys. zł.

Ponadto, w efekcie aneksu nr 3 oraz aneksu nr 4, w 2014 r. w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym rozpoznano zobowiązanie wobec PS Holdco Sp. z o.o. w wysokości 34 446 tys. zł tytułem zdyskontowanych płatności odsetkowych od zobowiązania Cognor Holding S.A. do zapłaty ceny za akcje Złomrex S.A. ze względu na odroczenie tej zapłaty do 31 grudnia 2021 r. (wartość na 31 grudnia 2018 r.: 18 558 tys. zł).

W związku z wystąpieniem posiadaczy obligacji zamiennych na akcje (EN) do spółki zależnej Cognor International Finance plc o zamianę posiadanych przez nich obligacji na akcje Cognor Holding S.A., nastąpiła seria konwersji ww. obligacji zamiennych na akcje. Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych dopuścił do obrotu poniższe ilości akcji Cognor Holding S.A.:

- 9 lipca 2015 roku dopuszczono do obrotu 50 000 szt. akcji
- 3 sierpnia 2015 roku dopuszczono do obrotu 41 489 szt. akcji
- 7 września 2015 roku dopuszczono do obrotu 457 446 szt. akcji
- 17 listopada 2015 roku dopuszczono do obrotu 3 080 304 szt. akcji
- 10 sierpnia 2016 roku dopuszczono do obrotu 868 456 szt. akcji
- 7 listopada 2016 roku dopuszczono do obrotu 4 545 925 szt. akcji
- 23 czerwca 2017 roku dopuszczono do obrotu 685 155 szt. akcji
- 14 lipca 2017 roku dopuszczono do obrotu 136 222 szt. akcji
- 31 sierpnia 2018 roku dopuszczono do obrotu 95 271 szt. akcji
- 7 listopada 2018 roku dopuszczono do obrotu 1 706 211 szt. akcji

Łącznie dopuszczono do obrotu w 2015 roku 3 629 239 szt. akcji Cognor Holding S.A. w zamian za konwersję 1 983 422 EUR obligacji zamiennych na akcje. Wyżej wymienione obligacje skonwertowano po cenie 2,35 zł za akcję.

Łącznie dopuszczono do obrotu w 2016 roku 5 414 381 szt. akcji Cognor Holding S.A. w zamian za konwersję 2 959 024 EUR obligacji zamiennych na akcje. Wyżej wymienione obligacje skonwertowano po cenie 2,35 zł za akcję.

Łącznie dopuszczono do obrotu w 2017 roku 821 377 szt. akcji Cognor Holding S.A. w zamian za konwersję 448 894 EUR obligacji zamiennych na akcje. Wyżej wymienione obligacje skonwertowano po cenie 2,35 zł za akcję.

Łącznie dopuszczono do obrotu w 2018 roku 1 801 482 szt. akcji Cognor Holding S.A. w zamian za konwersję 804 384 EUR obligacji zamiennych na akcje. Wyżej wymienione obligacje skonwertowano po cenie 1,92 zł za akcję.

Uchwałą Zarządu Cognor Holding S.A. z dnia 9 stycznia 2018 roku w związku z obniżeniem ceny nominalnej akcji, cena konwersji została obniżona do 2,05 zł za akcję.

Uchwałą Zarządu Cognor Holding S.A. z dnia 12 lipca 2018 roku w związku z wypłatą dywidendy, cena konwersji została obniżona do 1,92 zł za akcję.

Struktura własności na dzień 31 grudnia 2018 r. jest przedstawiona w poniższej tabeli:

Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale %	Liczba głosów	Udział w głosach na Walnym Zgromadzeniu
PS Holdco Sp. z o.o.*	92 430 239	76,76%	92 430 239	76,76%
Pozostali akcjonariusze	27 986 903	23,24%	27 986 903	23,24%
Razem	120 417 142	100,00%	120 417 142	100,00%

* Przemysław Sztuczkowski posiada pośrednio 100% udziałów w PS Holdco Sp. z o.o., a zatem udział PS Holdco Sp. z o.o. jest pośrednim udziałem Przemysława Sztuczkovskiego w Cognor Holding S.A.

Akcje własne

Grupa nie posiada akcji własnych (bezpośrednio lub pośrednio).

26 Zysk/strata przypadająca na jedną akcję

Podstawowy zysk/strata przypadająca na akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na akcję na dzień 31 grudnia 2018 r. dokonana została w oparciu o zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej w kwocie 68 539 tys. zł (2017 r.: zysk netto 47 604 tys. zł; 2016 r.: zysk netto 4 013 tys. zł) oraz średnią ważoną liczbę akcji zwykłych na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego w liczbie 118 940 tys. szt. (2017 r.: 79 278 tys. szt.; 2016 r.: 70 971 tys. szt.).

Rozwodniony zysk/strata przypadająca na akcję

Średnia ważona liczba akcji użyta do wyliczenia rozwodnionych wyników na jedną akcję na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosi 152 372 tys. szt. (2017 r.: 107 219 tys. szt., 2016 r.: 108 573 tys. szt.).

Do wyliczenia rozwodnionej straty na jedną akcję na dzień 31 grudnia 2018 r. wzięto liczbę akcji zwykłych oraz liczbę potencjalnych akcji zwykłych, które byłyby wydane z tytułu konwersji nominału wartości obligacji zamiennych na akcje oraz odsetek od tych obligacji przypadających za 2018 r. za wyjątkiem odsetek wypłaconych w tym okresie.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. warranty subskrypcyjne zostały wyłączone z kalkulacji rozwodnionej średniej ważonej liczby akcji zwykłych, ponieważ wpływ warrantów, które mogą pozostać niewykorzystane w ramach konwersji na akcje byłby antyrozważniający, z uwagi na fakt, iż średnia cena rynkowa akcji Jednostki Dominującej kształtowała się poniżej ceny konwersji warrantów. Średnia rynkowa cena akcji Cognor Holding S.A. dla celów wyliczenia wyników rozwodnionych była oparta o średnią cenę giełdową akcji w okresie istnienia warrantów.

27 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych oraz kredyty w rachunkach bieżących

Nota prezentuje dane o zobowiązaniach Grupy z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych. Informacje odnośnie ryzyka kursowego i ryzyka stopy procentowej, na jakie narażona jest Grupa przedstawiono w nocie 31.

w tysiącach złotych

Zobowiązania długoterminowe

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Kredyty i pożyczki zabezpieczone na majątku Grupy	205 602	-	178
Zobowiązania z tytułu obligacji o stałym oprocentowaniu zabezpieczone na majątku Grupy	-	333 590	350 453
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	21 770	19 918	20 851
Inne pożyczki	1 816	4 495	6 901
	229 188	358 003	378 383

Zobowiązania krótkoterminowe

Krótkoterminowa część kredytów i pożyczek zabezpieczonych na majątku Grupy	36 933	238	773
Część bieżąca zobowiązań z tytułu obligacji o stałym oprocentowaniu zabezpieczonych na majątku Grupy	-	29 495	33 759
Krótkoterminowa część zobowiązań z tytułu leasingu	14 521	10 548	10 509
Zobowiązania z tytułu faktoringu zwrotnego	-	1 254	12 266
Prefinansowanie złomu	-	-	12 323
Inne pożyczki i inne instrumenty dłużne	2 707	2 988	5 026
Zobowiązanie z tyt. instrumentów pochodnych (swap na stopę procentową)	2 531	-	-
	56 692	44 523	74 656
Kredyt w rachunku bieżącym	-	24 607	25 274
	56 692	69 130	99 930

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz pozostałych na dzień 31 grudnia 2018 r. (bez zobowiązań z tytułu leasingu finansowego)

w tysiącach złotych

	Suma	Poniżej 1 roku	Od 1-3 lat	Pomiędzy 3-5 lat	Powyżej 5 lat
Zabezpieczone kredyty bankowe	242 535	36 933	81 185	124 417	-
Pozostałe instrumenty	4 523	2 707	1 637	130	49
	247 058	39 640	82 822	124 547	49

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz pozostałych na dzień 31 grudnia 2017 r. (bez zobowiązań z tytułu leasingu finansowego)

w tysiącach złotych

	Suma	Poniżej 1 roku	Od 1-3 lat	Pomiędzy 3-5 lat	Powyżej 5 lat
Zabezpieczone kredyty bankowe	238	238	-	-	-
Zobowiązania z tytułu obligacji o stałym oprocentowaniu zabezpieczonych na majątku Grupy	363 085	29 495	333 590	-	-
Zobowiązania z tytułu faktoringu zwrotnego	1 254	1 254	-	-	-
Pozostałe instrumenty	7 483	2 988	4 182	313	-
	372 060	33 975	337 772	313	-

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz pozostałych na dzień 31 grudnia 2016 r. (bez zobowiązań z tytułu leasingu finansowego)

w tysiącach złotych

	Suma	Poniżej 1 roku	Od 1-3 lat	Pomiędzy 3-5 lat	Powyżej 5 lat
Zabezpieczone kredyty bankowe	951	773	178	-	-
Zobowiązania z tytułu obligacji o stałym oprocentowaniu zabezpieczonych na majątku Grupy	384 212	33 759	-	350 453	-
Zobowiązania z tytułu faktoringu zwrotnego	12 266	12 266	-	-	-
Pozostałe instrumenty	24 250	17 349	5 793	875	233
	421 679	64 147	5 971	351 328	233

Harmonogram spłaty zobowiązań leasingowych

	Płatności z tytułu leasingu			Płatności z tytułu leasingu			Płatności z tytułu leasingu		
	Odsetki	Kapitał		Odsetki	Kapitał		Odsetki	Kapitał	
	31.12.2018			31.12.2017			31.12.2016		
Do roku	15 612	1 091	14 521	11 470	922	10 548	11 113	604	10 509
1 do 5 lat	23 616	1 846	21 770	20 838	920	19 918	21 249	398	20 851
	39 228	2 937	36 291	32 308	1 842	30 466	32 362	1 002	31 360

Umowy leasingu nie przewidują konieczności uiszczania opłat warunkowych.

Zmiany zadłużenia

W poniższej tabeli zaprezentowane zostały bilansowe zmiany poszczególnych tytułów zadłużenia GK Cognor Holding.

	Razem	Zobowiązania z tytułu obligacji o stałym oprocentowaniu zabezpieczonych na majątku Grupy	Kredyty i pożyczki zabezpieczone na majątku Grupy	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Zobowiązania z tytułu faktoringu zwrotnego	Inne pożyczki
Bilans otwarcia na 1 stycznia 2018	402 526	363 085	238	30 466	1 254	7 483
Splata zobowiązania głównego	(427 192)	(346 905)	(64 781)	(12 400)	-	(3 106)
Zaciągnięcie zobowiązania	330 942	-	312 936	17 836	-	170
Płatność odsetek	(52 220)	(47 644)	(4 369)	-	-	(207)
Naliczenie odsetek	29 286	24 125	4 978	-	-	183
Zmiana stanu faktoringu	-	-	-	-	-	-
Zmiana faktoringu na pełny	(1 254)	-	-	-	(1 254)	-
Rozliczenie kosztów emisji/prowizji	(4 489)	2 159	(6 648)	-	-	-
Różnice kursowe	1 290	720	181	389	-	-
Wynik na spłacie obligacji	4 460	4 460	-	-	-	-
Bilans zamknięcia na 31 grudnia 2018	283 349	-	242 535	36 291	-	4 523

Na dzień 31 grudnia 2018 r.

Analiza umów kredytowych i innych pożyczek:

Nazwa firmy finansującej	Część długoterminowa	Część krótkoterminowa	Rodzaj zobowiązania	Data udzielenia	Termin spłaty	Oprocentowanie	Zabezpieczenia
Kredyt z konsorcjum banków (mBank S.A., Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Bank Zachodni WBK S.A., Bank Gospodarstwa Krajowego)	205 602	36 933	Kredyt terminowy w PLN i EUR	2018-07-12	2022-12-31	WIBOR3M + marża, EURIBOR3M + marża	- hipoteka łączna umowna na nieruchomościach o wartości 111 285 423 EUR - zastaw rejestrowy na akcjach Cognor S.A., Cognor International Finance plc oraz Business Support Services Sp. z o.o. - zastaw finansowy i rejestrowy na rachunkach bankowych - zastaw rejestrowy na środkach trwałych
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - WFOŚiGW	1 816	2 707	pożyczka	2014-07-31	2024-09-15	Opr.zmienne w wys.nie niższej niż zmienna stopa dysk.publikowana przez UOKiK, nie mniejsz niż 3,6% rocznie/ 0,48 stopy redyskonta nie niższe niż 3,5% rocznie	- weksel własny in blanco, - zastaw rejestrowy, - cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, - poręczenie spółki powiązanej - gwarancja bankowa
Razem	207 418	39 640					

Analiza umów leasingowych:

Nazwa firmy finansującej	Część długoterminowa	Część krótkoterminowa	Rodzaj zobowiązania	Data udzielenia	Termin spłaty	Oprocentowanie	Zabezpieczenia
mLeasing S.A.	11 018	5 368	leasing	2013-12-19	2023-11-30	WIBOR 1M+marża EURIBOR 1M+marża	- weksel własny in blanco, - leasingowany środek trwały.
PKO Leasing S.A.	3 064	2 135	leasing	2014-10-17	2022-06-03	WIBOR 1M+marża EURIBOR 1M+marża	- weksel własny in blanco, - leasingowany środek trwały.
Europejski Fundusz Leasingowy Sp. z o.o.	964	682	leasing	2014-03-10	2022-06-30	WIBOR 1M+marża	- weksel własny in blanco, - leasingowany środek trwały
Millenium Leasing Sp. z o.o.	485	1 126	leasing	2014-02-25	2022-06-05	WIBOR 1M+marża EURIBOR 1M+marża	- weksel własny in blanco, - leasingowany środek trwały
Pekao Leasing Sp. z o.o.	730	449	leasing	2015-01-25	2022-02-13	WIBOR 1M+marża	- weksel własny in blanco, - leasingowany środek trwały
SG Equipment Polska Sp. z o.o.	406	2 819	leasing	2015-12-31	2021-04-15	WIBOR 1M+marża, EURIBOR 3M +marża	- weksel własny in blanco, - leasingowany środek trwały
Alior Leasing Sp. z o.o.	2 836	888	leasing	2017-03-22	2025-02-28	WIBOR 1M+marża, WIBOR 3M+marża, EURIBOR 3M +marża	- weksel własny in blanco, - leasingowany środek trwały
Santander Leasing S.A.	1 227	317	leasing	2017-12-14	2024-01-31	WIBOR 1M+marża	- weksel własny in blanco, - leasingowany środek trwały
Raiffeisen-Leasing Polska S.A.	744	606	leasing	2015-04-27	2021-04-15	WIBOR 1M+marża EURIBOR 1M+marża	- weksel własny in blanco, - leasingowany środek trwały
Pozostali finansujący	296	131	leasing	2016-05-05	2022-07-26	WIBOR 1M+marża	- weksel własny in blanco, - leasingowany środek trwały
Razem	21 770	14 521					

Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek

Marża od zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych wspomniana powyżej zależy od zmiennej stopy procentowej, do której się odnosi. Analiza przedziałowa marży jest zaprezentowana poniżej:

- WIBOR 3M – marża w przedziale 2,3% - 3,7%,
- EURIBOR 3M – marża w przedziale 2,8% - 4,2%.
- WIBOR 1M – marża w przedziale 1,8% - 4,0%,
- EURIBOR 1M – marża w przedziale 3,2% - 4,0%.

Umowa kredytowa

W dniu 12 lipca 2018 r. spółka zależna Cognor S.A. zawarła umowę kredytową z konsorcjum czterech banków (mBank S.A., Bank Zachodni WBK S.A., Bank Gospodarstwa Krajowego oraz Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju) na podstawie której otrzymała kredyt długoterminowy w kwocie 60 mln EUR i rewolwingowy w kwocie 40 mln zł. Kredyt długoterminowy przeznaczony został na całkowitą spłatę Dłużnych Papierów Uprzywilejowanych. Spółki z GK Cognor tj. Cognor Holding S.A., Cognor International Finance plc, Odlewnia Metali Szopienice Sp. z o.o., Cognor Blachy Dachowe S.A., Business Support Services Sp. z o.o., Cognor Holding S.A. Sp.k., Przedsiębiorstwo Transportu Samochodowego S.A. przystąpiły do ww. umowy kredytowej jako poręczyciele.

Kredyt długoterminowy wypłacony został w 2 walutach: 30 mln EUR oraz 129,1 mln PLN. Część kredytu spłacona zostanie w dacie wymagalności kredytu jako rata balonowa (10 mln EUR, 43 mln PLN), pozostała część kredytu spłacana będzie w ratach kwartalnych (20 mln EUR - rata kwartalna 1,1 mln EUR, 86,1 mln PLN - rata kwartalna 4,8 mln PLN). Ostateczna spłata kredytu nastąpi 31 grudnia 2022 roku. Powyższy kredyt udzielony został na stopę zmienną (marża + EURIBOR3M, WIBOR3M), jednakże Grupa zawarła umowę IRS (swap na stopę procentową), co pozwoliło na zagwarantowanie stałej stopy procentowej ww. kredytu.

Kredyt rewolwingowy udzielony w kwocie 40 mln PLN był wymagalny w dacie 30 czerwca 2020 roku. Stopa oprocentowania tego kredytu to marża + WIBOR1M. Do dnia 31 grudnia 2018 roku Grupa dokonała spłaty tego kredytu przed terminem. Na dzień 31 grudnia 2018 roku zobowiązanie z tytułu kredytu rewolwingowego wyniosło 0 tys. zł.

Zobowiązania z tytułu obligacji o stałym oprocentowaniu zabezpieczonych na majątku Grupy

Dnia 4 lutego 2014 r. spółka Cognor International Finance plc z siedzibą w Wielkiej Brytanii (spółka bezpośrednio zależna od Cognor S.A.) dokonała emisji Zabezpieczonych Dłużnych Papierów Uprzywilejowanych (Senior Secured Notes) oraz Dłużnych Papierów Wymiennych (Exchangeable Notes), które w ramach restrukturyzacji zadłużenia otrzymali proporcjonalnie do dotychczasowego stanu posiadania właściciele 7-letnich obligacji wyemitowanych w 2007 r. przez Zlomrex International Finance S.A., których termin zapadalności przypadał na luty 2014 r. Łączna kwota emisji Zabezpieczonych Dłużnych Papierów Uprzywilejowanych jest równa 100 348 109 EUR, a termin zapadalności Dłużnych Papierów Uprzywilejowanych przypadał na 1 lutego 2020 r.

W dniu 6 sierpnia 2018 roku Grupa dokonała umorzenia 20 887 290 EUR nominału Dłużnych Papierów Uprzywilejowanych z środków własnych.

W dniu 23 sierpnia 2018 roku Grupa uruchomiła kredyt, a środkami pozyskanymi z kredytu dokonała umorzenia 60 000 000 EUR nominału Dłużnych Papierów Uprzywilejowanych.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa nie posiada już zobowiązań z tytułu Dłużnych Papierów Uprzywilejowanych, a tytułem wcześniejszej spłaty Grupa rozpoznała w 2018 roku zysk na umorzeniu obligacji w wysokości 4 460 tys. zł.

Łączna kwota emisji Dłużnych Papierów Wymiennych jest równa 25 087 003 EUR, termin zapadalności Dłużnych Papierów Wymiennych przypada na 1 lutego 2021 r., odsetki płatne w okresach półrocznych (1 lutego i 1 sierpnia każdego roku) kształtują się na stałym poziomie 5%. Dodatkowo, Cognor International Finance plc posiada prawo niewypłacania kuponu gotówkowego tylko dokonywania kapitalizacji odsetek od obligacji wymiennych na akcje (według wyższego, tj. 10% kuponu). Posiadacze Dłużnych Papierów Wymiennych będą uprawnieni do wymiany posiadanych Dłużnych Papierów Wymiennych na w pełni opłacone nowe i/lub istniejące akcje Cognor Holding S.A. w okresie od 1 marca 2015 r. do momentu upływu okresu 6 miesięcy liczonego od daty wymagalności Dłużnych Papierów Wymiennych. W momencie konwersji Cognor International Finance plc będzie miał do wyboru:

- wydanie akcji Cognor Holding S.A. (lub spowodowanie ich emisji),
- dokonanie zapłaty pieniężnej kwoty rozliczeniowej, albo

(iii) ich kombinacji. Dłużne Papiery Wymienne, o ile nie zostaną wcześniej nabyte i anulowane lub przeniesione i wydane, zostaną obowiązkowo skonwertowane na akcje Cognor Holding S.A. w dniu ich wymagalności za cenę konwersji wynoszącą 2,35 zł za akcję. W 2017 roku dokonano obniżenia ceny konwersji Dłużnych Papierów Wymiennych do ceny 2,05 zł za akcję.

Uchwałą Zarządu Cognor Holding S.A. z dnia 9 stycznia 2018 roku w związku z obniżeniem ceny nominalnej akcji, cena konwersji została obniżona do 2,05 zł za akcję.

Uchwałą Zarządu Cognor Holding S.A. z dnia 12 lipca 2018 roku w związku z wypłatą dywidendy, cena konwersji została obniżona do 1,92 zł za akcję.

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Dłużne Papiery Wymienne (Exchangeable Notes) są prezentowane w pozostałych kapitałach.

W 2015 roku obligatariusze posiadający Dłużne Papiery Wymienne dokonali konwersji 1 983 422 EUR nominału na 3 629 239 szt. akcji Cognor S.A. (obecnie Cognor Holding S.A.) o łącznej wartości 7 258 tys. złotych. W 2016 roku obligatariusze posiadający Dłużne Papiery Wymienne dokonali konwersji 2 959 024 EUR nominału na 5 414 381 szt. o łącznej wartości 10 830 tys. złotych. W 2017 roku obligatariusze posiadający Dłużne Papiery Wymienne dokonali konwersji 448 894 EUR nominału na 821 377 szt. akcji o łącznej wartości 1 643 tys. zł. W 2018 roku obligatariusze posiadający Dłużne Papiery Wymienne dokonali konwersji 804 384 EUR nominału na 1 801 482 szt. akcji o łącznej wartości 2 703 tys. zł. Kwota ta została przeniesiona z pozostałych kapitałów na kapitał zakładowy. Łączna wartość nominału Dłużnych Papierów Wymiennych pozostających do rozliczenia na dzień 31 grudnia 2018 roku to 18 891 279 EUR.

Spółka PS Holdco Sp. z o.o., w ramach opisanej powyżej restrukturyzacji zadłużenia, przeniosła w dniu 3 lutego 2014 r. na rzecz Cognor International Finance plc (dalej: CIF) własność 60 860 000 warrantów serii B wymiennych na 60 860 000 akcji Cognor Holding S.A. za wynagrodzeniem w wysokości 304 tys. złotych oraz dodatkowo zawarła umowę opcji na dostarczenie bez wynagrodzenia dodatkowych 30 082 812 akcji Cognor Holding S.A. celem zabezpieczenia dla posiadaczy Dłużnych Papierów Wymiennych możliwości ich wymiany na akcje. Przeniesienie warrantów stanowiło kluczowy element umożliwiający strukturyzację warunków obligacji zamiennych w sposób akceptowalny dla inwestorów i tym samym pomyślną finalizację emisji. Jednocześnie warunki umowy pomiędzy PS Holdco Sp. z o.o. i CIF przewidują między innymi, iż warranty niewykorzystane do konwersji obligacji na akcje zostaną przeniesione zwrótnie na PS Holdco Sp. z o.o. W zależności od wyboru formy płatności kuponu odsetkowego od obligacji zamiennych do około 15 milionów sztuk warrantów może powrócić do PS Holdco Sp. z o.o. Dokładna ich liczba będzie znana po ostatecznym rozliczeniu obligacji zamiennych na akcje Cognor Holding S.A.

28 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

w tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Długoterminowe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych	10 677	11 282	9 202
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych	7 258	5 122	4 939
	17 935	16 404	14 141

Świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych zostały wyliczone przez niezależnego aktuarusza na podstawie poniższych założeń:

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Stopa dyskonta	3%	3,25%	3,5%
Przyszły wzrost płac	2,0% - 3,5%	2,5%-3,5%	2,0%

Zmiany stanu zobowiązań z tytułu określonych świadczeń w ciągu roku:

<i>w tysiącach złotych</i>	Odprawy emerytalne, rentowe, pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Pozostałe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	372	7 642	6 100	14 114
Koszty bieżącego zatrudnienia	360	14	364	738
Koszty odsetek	87	178	33	298
Zyski/(straty) aktuarialne z tytułu zmiany założeń	343	371	97	811
Świadczenia wypłacone	(79)	(856)	(885)	(1 820)
Udział uczestników programu	-	-	-	-
Inne zyski/(straty) aktuarialne	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2016	1 083	7 349	5 709	14 141
Na dzień 1 stycznia 2017	1 083	7 349	5 709	14 141
Koszty bieżącego zatrudnienia	1 206	807	2 199	4 212
Koszty odsetek	35	215	25	275
Zyski/(straty) aktuarialne z tytułu zmiany założeń	263	1 461	18	1 742
Świadczenia wypłacone	(27)	(807)	(3 121)	(3 955)
Udział uczestników programu	-	-	-	-
Inne zyski/(straty) aktuarialne	3	(14)	-	(11)
Na dzień 31 grudnia 2017	2 563	9 011	4 830	16 404
Na dzień 1 stycznia 2018	2 563	9 011	4 830	16 404
Koszty bieżącego zatrudnienia	889	324	1 890	3 103
Koszty odsetek	96	63	-	159
Zyski/(straty) aktuarialne z tytułu zmiany założeń	148	(106)	-	42
Świadczenia wypłacone	(249)	(1 524)	-	(1 773)
Udział uczestników programu	-	-	-	-
Inne zyski/(straty) aktuarialne	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2018	3 447	7 768	6 720	17 935

Wrażliwość zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na zmiany podstawowych założeń

<i>Na dzień 31 grudnia 2018</i>	Zmiana w założeniach		Wpływ na wysokość rezerwy	
	Spadek	Wzrost	Wzrost / (spadek)	Wzrost / (spadek)
Stopa dyskonta	0,25%	0,25%	1,4%	(1,4%)
Przyszły wzrost płac	0,25%	0,25%	(1,4%)	1,4%
Prawdopodobieństwo rezygnacji	0,25%	0,25%	1,6%	(1,5%)

Koszty dotyczące zmiany zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych ujęte są w wyniku finansowym jako koszty ogólnego zarządu oraz pozostałe koszty.

29 Rezerwy krótkoterminowe

<i>w tysiącach złotych</i>	2018	2017	2016
Bilans otwarcia na 1 stycznia	3 362	3 135	3 772
Rozpoznane poprzez przejęcie spółek	-	-	-
Rezerwy utworzone w okresie	4 338	3 217	14
Rezerwy wykorzystane w okresie	(3 179)	(2 908)	(304)
Rezerwy rozwiązane w okresie	(127)	(82)	(347)
Bilans zamknięcia na 31 grudnia	4 394	3 362	3 135

Wśród rezerw krótkoterminowych na 31 grudnia 2018 r. znajdują się m.in. rezerwy na zakup praw majątkowych energetycznych w wysokości 4,1 mln zł oraz pozostałe.

30 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Krótkoterminowe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	332 339	200 141	167 628
Zobowiązania z tytułu podatków, ubezpieczeń, z wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	15 468	25 293	18 192
Zobowiązania wekslowe	-	-	-
Zobowiązania inwestycyjne	6 616	2 049	6 596
Zaliczki na zakup dóbr i usług	4 916	1 908	1 580
Zobowiązania wobec Akcjonariusza*	-	-	8 017
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	8 154	9 533	6 410
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	3 509	2 194	3 451
Pozostałe zobowiązania	909	1 206	9 177
	371 911	242 324	221 051

Długoterminowe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania wobec Akcjonariusza*	18 558	19 515	25 202
Inne zobowiązania	-	-	-
	18 558	19 515	25 202

* patrz nota 25 odnośnie szczegółów dotyczących transakcji z PS Holdco Sp. z o.o.

31 Instrumenty finansowe

Klasyfikacja instrumentów finansowych

Aktywa

Na dzień 31.12.2018

klasyfikacja wg MSSF 9

w tysiącach złotych

Aktywa według sprawozdania z sytuacji finansowej

a) Aktywa trwałe

Udziały w innych jednostkach

b) Aktywa obrotowe

Należności (poza zaliczkami i należnościami z tyt. podatków i ubezpieczeń)

Należności handlowe podlegające faktoringowi

Pozostałe inwestycje (bez udziałów)

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Razem

	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		Razem
Udziały w innych jednostkach	-	55		55
Należności (poza zaliczkami i należnościami z tyt. podatków i ubezpieczeń)	101 544	-		101 544
Należności handlowe podlegające faktoringowi	-	20 995		20 995
Pozostałe inwestycje (bez udziałów)	12	-		12
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	76 459			76 459
Razem	178 015	21 050	-	199 065

Na dzień 31.12.2017

klasyfikacja wg MSR 39

w tysiącach złotych

Aktywa według sprawozdania z sytuacji finansowej

a) Aktywa trwałe

Pozostałe należności

b) Aktywa obrotowe

Należności (poza zaliczkami i należnościami z tyt. podatku)

Pozostałe inwestycje (bez udziałów)

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Razem

	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Środki pieniężne	Razem
Pozostałe należności	223	-	-	223
Należności (poza zaliczkami i należnościami z tyt. podatku)	141 385	-	-	141 385
Pozostałe inwestycje (bez udziałów)	12	-	-	12
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	102 046	102 046
Razem	141 620	-	102 046	243 666

Na dzień 31.12.2016

klasyfikacja wg MSR 39

	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Środki pieniężne	Razem
<i>w tysiącach złotych</i>				
Aktywa według sprawozdania z sytuacji finansowej				
<i>a) Aktywa trwale*</i>				
Pozostałe należności	126	-	-	126
<i>b) Aktywa obrotowe</i>				
Należności (poza zaliczkami i należnościami z tyt. podatku)	110 199	-	-	110 199
Pozostałe inwestycje (bez udziałów)	138	-	-	138
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	25 054	25 054
Razem	110 463	-	25 054	135 517

* z wyłączeniem opcji na akcje własne opisanych w nocie 25

Zobowiązania

Na dzień 31.12.2018

klasyfikacja wg MSSF 9

	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
<i>w tysiącach złotych</i>			
Zobowiązania według sprawozdania z sytuacji finansowej			
<i>a) Zobowiązania długoterminowe</i>			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (poza zobowiązaniami z tytułu leasingu finansowego)	207 418	-	207 418
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	21 770	-	21 770
Pozostałe zobowiązania	18 558	-	18 558
<i>b) Zobowiązania krótkoterminowe</i>			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (poza zobowiązaniami z tytułu leasingu finansowego)	39 640	-	39 640
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	14 521	-	14 521
Kredyt w rachunku bieżącym	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, zobowiązania inwestycyjne	338 955	-	338 955
Zobowiązanie z tyt. instrumentów pochodnych (swap na stopę procentową)	-	2 531	2 531
Razem	640 862	2 531	643 393

Na dzień 31.12.2017

klasyfikacja wg MSR 39

<i>w tysiącach złotych</i>	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Zobowiązania według sprawozdania z sytuacji finansowej			
<i>a) Zobowiązania długoterminowe</i>			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (poza zobowiązaniami z tytułu leasingu finansowego)	338 085	-	338 085
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	19 918	-	19 918
Pozostałe zobowiązania	19 515	-	19 515
<i>b) Zobowiązania krótkoterminowe</i>			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (poza zobowiązaniami z tytułu leasingu finansowego)	33 975	-	33 975
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	10 548	-	10 548
Kredyt w rachunku bieżącym	24 607	-	24 607
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań publicznoprawnych)	217 031	-	217 031
Razem	663 679	-	663 679

Na dzień 31.12.2016

klasyfikacja wg MSR 39

<i>w tysiącach złotych</i>	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Zobowiązania według sprawozdania z sytuacji finansowej			
<i>a) Zobowiązania długoterminowe</i>			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (poza zobowiązaniami z tytułu leasingu finansowego)	357 532	-	357 532
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	20 851	-	20 851
Pozostałe zobowiązania	25 202	-	25 202
<i>b) Zobowiązania krótkoterminowe</i>			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (poza zobowiązaniami z tytułu leasingu finansowego)	64 147	-	64 147
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	10 509	-	10 509
Kredyt w rachunku bieżącym	25 274	-	25 274
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań publicznoprawnych)	202 859	-	202 859
Razem	706 374	-	706 374

Pożyczki i należności własne zawierają pożyczki udzielone, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (bez należności z tytułu podatków i zaliczek), przedpłaty oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Zobowiązania finansowe wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu zawierają kredyty w rachunku bieżącym, zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych oraz zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (bez zobowiązań z tytułu podatków).

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej

Na dzień 31 grudnia 2018 roku spółka ujęła w wartości godziwej przez wynik finansowy zobowiązanie z tyt. swapu na stopę procentową w wysokości 2 531 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017 r., 31 grudnia 2016 r., nie wystąpiły instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej.

Wartość godziwa

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe lokaty bankowe, krótkoterminowe kredyty bankowe i kredyty w rachunku bieżącym: wartość księgowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów.
- Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, weksle, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, a także rozliczenia międzyokresowe kosztów: wartość księgowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter.
- Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych, za wyjątkiem instrumentów o stałej stopie oprocentowania: wartość księgowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na zmienny charakter ich oprocentowania.
- Zobowiązania z tytułu instrumentów o stałej stopie oprocentowania. Wartość godziwa obligacji na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosła 0 tys. zł (2017 r. 355 823 tys. zł, 2016 r. 312 172 tys. zł) – wartość godziwa obligacji na dzień 31 grudnia 2017, 31 grudnia 2016 r. została oszacowana na podstawie transakcji rynkowych na obligacjach wyemitowanych przez Cognor International Finance plc, które miały miejsce w okresie bliskim do dnia sprawozdawczego (poziom I wyceny).

Wartość księgowa zobowiązań wobec PS Holdco Sp. z o.o. zbliżona jest do wartości godziwej ze względu na stopę procentową, która jest podobna do stóp procentowych zobowiązań o podobnym ryzyku.

Wartość godziwa swapu na stopę procentową została oszacowana na podstawie modelu wyceny uwzględniającego przyszłe zdyskontowane przepływy pieniężne oparte o zmienną i stałą stopę procentową. Na dzień 31 grudnia 2018 roku zobowiązanie w wartości godziwej z tyt. swapu na stopę procentową wyniosło 2 531 tys. zł.

Działalność prowadzona przez Grupę naraża ją na wiele różnych rodzajów ryzyka finansowego: ryzyko rynkowe (obejmujące ryzyko zmiany kursów walut, ryzyko zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych oraz ryzyko cenowe), ryzyko kredytowe oraz ryzyko utraty płynności. Ogólny program Grupy dotyczący zarządzania ryzykiem skupia się na nieprzewidywalności rynków finansowych, starając się minimalizować potencjalne niekorzystne wpływy na wyniki finansowe Grupy.

Ryzyko rynkowe

Ryzyko zmiany kursów walut

Grupa jest narażona na ryzyko zmiany kursów walut w odniesieniu do sprzedaży, zakupów oraz zobowiązań finansowych denominowanych w innych walutach niż waluta funkcjonalna. Ryzyko kursowe dotyczy głównie waluty Euro.

Ekspozycja na ryzyko walutowe

Ekspozycja Grupy na ryzyko walutowe przedstawiała się następująco:

Dane dotyczące sald w walutach obcych

Na dzień 31.12.2018

w tysiącach złotych

	w EUR	w USD	pozostałe waluty	Razem
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	48 964	10	-	48 974
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych	(122 050)	-	-	(122 050)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(30 298)	(3 061)	-	(33 359)
Ekspozycja na ryzyko kursowe dotyczące sald w walutach obcych	(103 384)	(3 051)	-	(106 435)

Na dzień 31.12.2017

w tysiącach złotych

	w EUR	w USD	pozostałe waluty	Razem
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	19 465	9	-	19 474
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych	(376 082)	-	-	(376 082)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(11 963)	(1 464)	-	(13 427)
Ekspozycja na ryzyko kursowe dotyczące sald w walutach obcych	(368 580)	(1 455)	-	(370 035)

Na dzień 31.12.2016

w tysiącach złotych

	w EUR	w USD	pozostałe waluty	Razem
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	16 519	-	-	16 519
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych	(394 704)	-	-	(394 704)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(9 411)	(1 266)	-	(10 677)
Ekspozycja na ryzyko kursowe dotyczące sald w walutach obcych	(387 596)	(1 266)	-	(388 862)

Analiza wrażliwości instrumentów finansowych denominowanych w walutach obcych na zmianę kursów wymiany walut

Oslabienie/umocnienie waluty funkcjonalnej o 15% względem pozostałych walut na 31 grudnia 2018 r. spowodowałoby spadek/wzrost kapitałów własnych oraz wyniku finansowego o wartości zaprezentowane poniżej. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie pozostałe czynniki, a w szczególności stopy procentowe, pozostają na niezmiennym poziomie. Analiza za lata 2017 i 2016 została przeprowadzona w ten sam sposób.

Wpływ różnic kursowych za okres kończący się:

w tysiącach złotych

	(Strata) / Zysk		Kapitał własny	
	Spadek kursu waluty funkcjonalnej o 15%	Wzrost kursu waluty funkcjonalnej o 15%	Spadek kursu waluty funkcjonalnej o 15%	Wzrost kursu waluty funkcjonalnej o 15%
31.12.2018	(15 965)	15 965	(15 965)	15 965
31.12.2017	(55 505)	55 505	(55 505)	55 505
31.12.2016	(58 329)	58 329	(58 329)	58 329

Ryzyko cenowe

Grupa nie posiada kapitałowych papierów wartościowych sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży lub wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, które są narażone na ryzyko cenowe. Grupa nie jest narażona również na ryzyko cenowe dotyczące towarów masowych.

Ryzyko stopy procentowej

Poprzez działania zabezpieczające w zakresie ryzyka zmiany stóp procentowych Grupa stara się redukować wpływ krótkoterminowych wahań na wynik finansowy.

Spółka zawarła umowę o kredyt w oparciu o zmienną stopę procentową WIBOR i EURIBOR 3M. Głównym elementem ograniczenia ryzyka zmiany stóp procentowych związanych z kredytem są zawarte przez Grupę swapy na stopę procentową. Ograniczają one ryzyko w zakresie zmienności stóp procentowych w zakresie przepływów pieniężnych związanych z kredytem w PLN i EUR otrzymanym od konsorcjum banków.

Profil podatności (maksymalna ekspozycja) Spółki na ryzyko zmiany stóp procentowych

w tysiącach złotych

Instrumenty o stałej stopie procentowej

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa finansowe	12	12	2 721
Zobowiązania finansowe	-	(363 085)	(386 787)
	12	(363 073)	(384 066)

w tysiącach złotych

Instrumenty o zmiennej stopie procentowej

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa finansowe	-	-	-
Zobowiązania finansowe	(285 880)	(64 048)	(91 526)
	(285 880)	(64 048)	(91 526)

Wpływ ryzyka zmiany stóp procentowych na wartości godziwe i przepływy pieniężne

Grupa nie posiada istotnych oprocentowanych aktywów finansowych, dlatego też przychody Grupy oraz przepływy pieniężne z działalności operacyjnej są w dużej mierze niezależne od zmian rynkowych stóp procentowych. Grupa jest bardziej narażona na ryzyko stóp procentowych od strony pożyczek i kredytów. Pożyczki otrzymane o zmiennej stopie procentowej wystawiają Grupę na ryzyko stóp procentowych od strony przepływów pieniężnych. Pożyczki otrzymane o stałej stopie procentowej wystawiają Grupę na ryzyko zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych.

Analiza wrażliwości instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej na zmianę rynkowych stóp procentowych

Wzrost/spadek stopy procentowej o 150 bp na dzień sprawozdawczy zmniejszyłby/zwiększyłby kapitały własne oraz wynik finansowy o wartość zaprezentowaną w poniższej tabeli. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie pozostałe czynniki, a w szczególności kursy wymiany walut, pozostają niezmiennie. Analiza dla lat 2017 i 2016 została przeprowadzona w ten sam sposób.

Wpływ zmiany stóp procentowych za okres kończący się:

w tysiącach złotych

	Wynik finansowy		Kapitał własny	
	Wzrost o 1,5%	Spadek o 1,5%	Wzrost o 1,5%	Spadek o 1,5%
31.12.2018	(4 288)	4 288	(4 288)	4 288
31.12.2017	(961)	961	(961)	961
31.12.2016	(1 373)	1 373	(1 373)	1 373

Powyższa wrażliwość jest znacznie ograniczona przez zawarte w 2018 roku umowy na swap stopy procentowej.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia przez Grupę straty finansowej na skutek niewypelnienia przez klienta bądź kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań. Ryzyko kredytowe związane jest w szczególności z należnościami od odbiorców oraz inwestycjami finansowymi.

Instrumenty finansowe, które potencjalnie narażają Grupę na koncentrację ryzyka kredytowego obejmują w szczególności środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz należności handlowe i inne. Grupa lokuje swoje środki pieniężne i ich ekwiwalenty w instytucjach finansowych posiadających wysoką ocenę kredytową. Grupa stosuje ubezpieczenie należności w celu ograniczenia ryzyka kredytowego. Większość należności handlowych jest ubezpieczona, a w związku z szerokim kręgiem odbiorców Grupy, koncentracja ryzyka kredytowego nie jest znacząca.

Na dzień sprawozdawczy nie występowała znacząca koncentracja ryzyka kredytowego. Wartość księgową każdego aktywa finansowego przedstawia maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

w tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	21 050	-	-
Należności wg zamortyzowanego kosztu (MSSF 9)/ Pożyczki i należności (MSR 39)	101 556	141 620	110 463
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (z wyłączeniem środków pieniężnych w kasie)	76 224	101 802	24 806
	198 830	243 422	135 269

Na dzień 31 grudnia 2018 r. pożyczki w kwocie 12 tys. zł (na 31.12.2017 r.: 12 tys. zł, na 31.12.2016 r.: 138 tys. zł) nie były przeterminowane oraz nie stwierdzono utraty ich wartości.

Należności handlowe ubezpieczone od ryzyka kredytowego

w tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
od jednostek niepowiązanych	59 109	54 685	11 875

Struktura wiekowa należności z tytułu dostaw i usług oraz odsetkowych:

Wartość brutto

w tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Nieprzeterminowane	74 532	78 706	42 296
Przeterminowane	43 003	49 757	55 374
1-30 dni	18 677	22 795	21 544
31-90 dni	2 148	2 873	5 222
91-180 dni	361	907	3 312
181-365 dni	1 020	858	3 500
Powyżej 365 dni	20 797	22 324	21 796
	117 535	128 463	97 670

Utrata wartości

w tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Nieprzeterminowane	(339)	(453)	(45)
Przeterminowane	(15 652)	(16 196)	(14 331)
1-30 dni	(22)	-	(15)
31-90 dni	(36)	(475)	(149)
91-180 dni	(184)	(253)	(8)
181-365 dni	(265)	(101)	(60)
Powyżej 365 dni	(15 145)	(15 367)	(14 099)
	(15 991)	(16 649)	(14 376)

Wartość netto

w tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Nieprzeterminowane	74 193	78 253	42 251
Przeterminowane	27 351	33 561	41 043
1-30 dni	18 655	22 795	21 529
31-90 dni	2 112	2 398	5 073
91-180 dni	177	654	3 304
181-365 dni	755	757	3 440
Powyżej 365 dni	5 652	6 957	7 697
	101 544	111 814	83 294

Zwiększenia i zmniejszenia odpisów aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług oraz odsetkowych:

w tysiącach złotych

	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Bilans otwarcia na 1 stycznia	(16 649)	(14 376)	(26 079)
Utworzenie	(1 728)	(2 996)	(445)
Wykorzystanie	1 638	391	7 236
Rozwiązanie	748	332	4 912
Bilans zamknięcia na 31 grudnia	(15 991)	(16 649)	(14 376)

Na dzień 31 grudnia 2018 r. należności handlowe w kwocie 74 193 tys. zł nie były przeterminowane, ani nie utraciły wartości (2017 r.: 78 253 tys. zł, 2016 r.: 42 251 tys. zł). Na dzień 31 grudnia 2017 r. należności handlowe w kwocie 27 351 tys. zł (2017 r.: 33 561 tys. zł, 2016 r.: 41 043 tys. zł) były przeterminowane ale nie stwierdzono utraty ich wartości. Należności te dotyczą w głównej mierze klientów o długiej historii współpracy, z którymi Grupa nie miała żadnych problemów w przeszłości lub są zabezpieczone na majątku klientów.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. należności handlowe w kwocie 15 652 tys. zł (2017 r.: 16 196 tys. zł, 2016 r.: 14 331 tys. zł) były przeterminowane i stwierdzono utratę ich wartości, w związku z czym w 2018 roku zostały objęte odpisem w wysokości 15 652 tys. zł (2017 r.: 16 196 tys. zł, 2016 r.: 14 331 tys. zł). Na dzień 31 grudnia 2018 r. należności handlowe w kwocie 339 tys. zł nie były przeterminowane, ale stwierdzono utratę ich wartości, w związku z trudną sytuacją finansową klientów (2017 r.: 453 tys. zł, 2016 r.: 45 tys. zł).

Ryzyko utraty płynności

Ryzyko utraty płynności jest to ryzyko wystąpienia braku możliwości spłaty przez Grupę jej zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności. Działania mające na celu ograniczenie przedmiotowego ryzyka obejmują właściwe zarządzanie płynnością finansową poprzez zapewnienie, na ile to możliwe, że Grupa będzie zawsze miała wystarczającą płynność, tak aby była w stanie spłacić swoje zobowiązania w momencie, gdy staną się one wymagalne, zarówno w normalnych, jak i szczególnych warunkach, bez ponoszenia wysokich strat oraz narażania Grupy na utratę reputacji.

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych wraz z płatnościami odsetek:

Na dzień 31.12.2018

w tysiącach złotych

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego
Kredyt w rachunku bieżącym
Kredyty i pożyczki
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatków i ubezpieczeń)

Wartość bilansowa	Zakon- traktowana wartość przeplý- wów	Do 1 roku	1-3 lat	3-5 lat	Powyżej 5 lat
36 291	36 292	14 523	18 452	3 317	-
-	-	-	-	-	-
249 589	272 502	50 014	92 811	129 628	49
375 001	364 512	338 955	25 557	-	-
660 881	673 306	403 492	136 820	132 945	49

Na dzień 31.12.2017

w tysiącach złotych

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego
Kredyty w rachunku bieżącym
Inne zobowiązania oprocentowane
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatków i ubezpieczeń)

Wartość bilansowa	Zakon- traktowana wartość przeplý- wów	Do 1 roku	1-3 lat	3-5 lat	Powyżej 5 lat
30 466	26 082	8 664	14 158	3 260	-
24 607	24 607	24 607	-	-	-
372 060	464 898	49 502	413 031	2 365	-
236 546	246 929	217 031	-	29 898	-
663 679	762 516	299 804	427 189	35 523	-

Na dzień 31.12.2016

w tysiącach złotych

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego
Kredyty w rachunku bieżącym
Inne zobowiązania oprocentowane
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatków i ubezpieczeń)

Wartość bilansowa	Zakon- traktowana wartość przeplý- wów	Do 1 roku	1-3 lat	3-5 lat	Powyżej 5 lat
31 360	32 362	11 112	19 809	1 441	-
25 274	25 274	25 274	-	-	-
421 679	566 125	73 271	104 380	388 241	233
228 061	246 069	202 859	-	43 210	-
706 374	869 830	312 516	124 189	432 892	233

Zarządzanie kapitałami

Podstawowym założeniem polityki Grupy w zakresie zarządzania kapitałami jest utrzymanie silnej bazy kapitałowej, która będzie podstawą zaufania ze strony inwestorów, kredytodawców oraz rynku i która zapewni przyszły rozwój działalności. Grupa monitoruje wskaźniki rentowności kapitału oraz wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań.

Celem Grupy jest osiągnięcie zwrotu z kapitału, który jest satysfakcjonujący dla akcjonariuszy.

Jednostka dominująca podlega regulacji wynikającej z art. 396 § 1 Kodeksu Spółek Handlowych, który wymaga przekazania na kapitał zapasowy spółki akcyjnej co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego.

W trakcie roku obrotowego nie było zmian w polityce Grupy dotyczącej zarządzania kapitałami.

32 Przyszłe zobowiązania umowne inwestycyjne, z tytułu leasingu, zobowiązania warunkowe

a) Zobowiązania umowne z tytułu leasingu

Grupa posiada przyszłe zobowiązania wynikające z zawartych przez Grupę umów nie ujętych w bilansie na dzień bilansowy.

Z tytułu posiadanych praw wieczystego użytkowania przyszłe zobowiązania wynoszą na 31 grudnia 2018 roku: 47 004 tys. zł.

Przyszłe zobowiązania umowne z tytułu nieodwoływalnego leasingu na 31 grudnia 2018 roku wynoszą: 2 610 tys. zł

b) Zobowiązania inwestycyjne

Grupa posiada następujące przyszłe zobowiązania inwestycyjne związane z następującymi projektami inwestycyjnymi:

Projekt inwestycyjny	Wartość umowna zobowiązania inwestycyjnego (w tys. PLN)
Napędy walcarek grupy wstępnej	1 479
Modernizacja walcowni- nowe klatki walcownicze, nożyce, automatyzacja odcinka końcowego	41 035
Zamknięty obieg wody	4 600
Modernizacja pieca EAF	18 757
Modernizacja stalowni - kompensacja mocy biernej	6 416
Elektromagnes	202
Budowa nowego pieca obrotowego	16 889
Modernizacja pieca łukowego D-5	6 450
Odciąg spalin z nowego pieca obrotowego	1 533
Zamknięcie obiegu brudnego	1 466
Modernizacja piły	3 287
	102 114

c) Zobowiązania warunkowe

Grupa nie posiada zobowiązań warunkowych.

33 Projekty badawcze i dotacje

Grupa zawarła szereg umów z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Nazwa projektu	Data umowy	Całkowity koszt projektu (tys. zł)	Przyznana kwota dofinansowania (tys. zł)
a) Opracowanie ekonomicznie i ekologicznie uzasadnionej technologii wytwarzania stali w elektrycznym piecu łukowym (EAF) w oparciu o recykling odpadów żelazonośnych (w tym zgorzeliny)	30.03.2017	17 446	7 433
b) Innowacyjna technologia wytwarzania kształtowników nowej generacji dla potrzeb budownictwa mieszkaniowego i przemysłowego	11.04.2017	8 655	4 056
c) Opracowanie innowacyjnej technologii recyklingu niskojakościowych odpadów poprodukcyjnych z miedzi i jej stopów	21.12.2017	9 344	4 024
d) Innowacyjna technologia produkcji stali o bardzo wysokiej czystości metalurgicznej do najbardziej odpowiedzialnych zastosowań w przemyśle motoryzacyjnym	22.06.2018	12 783	5 351
e) Opracowanie i wdrożenie innowacyjnej technologii produkcji wyrobów walcowanych z przeznaczeniem do kucia precyzyjnego odkuwek dla motoryzacji	28.06.2018	20 799	8 510

Powyższe projekty są współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W przypadku nie spełnienia warunków umownych finansowanie może być wstrzymane, bądź cofnięte.

34 Przychody przyszłych okresów z tytułu dotacji rządowych oraz pozostałe

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Dotacja z NCBiR dotycząca projektu z noty 33a	4 705	-	-
Dotacja z NCBiR dotycząca projektu z noty 33c	578	-	-
Umorzenie zobowiązań z tyt. pożyczki WFOŚiGW	159	-	-
Pozostałe	212	117	117
	5 654	117	117

35 Nota objaśniająca do sprawozdania z przepływów pieniężnych

	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
<i>w tysiącach złotych</i>			
Zmiana stanu należności (poza należnościami leasingowymi) i przedpłat wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	3 806	(34 592)	(11 696)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	4	(10)	8
Zmiana faktoringu niepełnego na pełny	-	(10 509)	-
Ujęcie odpisu zgodnie z MSSF9 na BO przez kapitały	(342)	-	-
Zmiana stanu zaliczek na nabycie śr.trwałych	10 677	-	-
Kompensaty	-	(823)	-
Zmiana stanu należności (poza należnościami leasingowymi) w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	14 145	(45 934)	(11 688)
<i>w tysiącach złotych</i>			
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług i pozostałych wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	128 630	15 586	42 707
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(6)	8	(19)
Wyłączenie zmiany stanu zobowiązań inwestycyjnych	(4 567)	4 547	(1 801)
Kompensaty	-	823	-
Wyłączenie zobowiązań z tyt. dywidend	-	-	(30)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu płatności zobowiązania do akcjonariusza	-	9 312	10 553
Zmiana stanu na zobowiązania w związku z przekazaniem wyniku na ZFŚS	-	-	(192)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług i pozostałych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	124 057	30 276	51 218
<i>w tysiącach złotych</i>			
Zmiana stanu rezerw z tytułu podatku odroczonego wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	21 762	17 275	(10 805)
Zmiana stanu z tyt. podatku odroczonego	(20 730)	(17 950)	7 859
Zmiana z tyt. podatku odroczonego przez kapitał	-	902	338
Zmiana stanu rezerw z tytułu podatku odroczonego w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	1 032	227	(2 608)

36 Podmioty powiązane

Określenie podmiotów powiązanych

Grupa zawiera transakcje z Jednostką Dominującą oraz jednostkami wyszczególnionymi poniżej.

Jednostki sprawujące kontrolę

- PS Holdco Sp. z o.o.
- 4Workers Sp. z o.o. (poprzednio 4Workers Przemysław Sztuczkowski)
- FER Holding Sp. z o.o.

Jednostki stowarzyszone (konsolidowane metodą praw własności) są następujące:

- 4 Groups Sp. z o.o. (od 21 stycznia 2013 r.)
- Madrohut Sp. z o.o. (od 11 kwietnia 2014 r.)

Jednostki powiązane z jednostkami sprawującymi kontrolę

- KDPP Doradztwo Biznesowe Sp. z o.o. (sprzedana 27 sierpnia 2011 r. do PS Holdco Sp. z o.o.)
- czystyefekt.pl Sp. z o.o.

w tysiącach złotych	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
<i>Należności krótkoterminowe:</i>			
- jednostki sprawujące kontrolę*	64	18	220
- jednostki stowarzyszone	-	-	-
- jednostki powiązane z jednostkami sprawującymi kontrolę	-	3	1
<i>Zobowiązania</i>			
- jednostki sprawujące kontrolę*	19 083	19 972	25 504
- jednostki powiązane z jednostkami sprawującymi kontrolę	-	-	-
- jednostki stowarzyszone	-	-	64
<i>Pożyczki udzielone</i>			
- jednostki sprawujące kontrolę	-	-	126
<i>Pożyczki otrzymane</i>			
- jednostki sprawujące kontrolę	-	539	2 575
<i>Inwestycje</i>			
- jednostki sprawujące kontrolę*	-	-	4 750

* patrz nota 24 odnośnie szczegółów dotyczących transakcji z PS Holdco Sp. z o.o.

w tysiącach złotych	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
<i>Przychody ze sprzedaży usług</i>			
- jednostki sprawujące kontrolę	32	41	207
- jednostki powiązane z jednostkami sprawującymi kontrolę	-	2	2
- jednostki stowarzyszone	29	29	29
<i>Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów</i>			
- jednostki sprawujące kontrolę	-	1	1
<i>Zakup towarów i materiałów</i>			
- jednostki sprawujące kontrolę	273	1 158	877
<i>Zakup usług</i>			
- jednostki sprawujące kontrolę	3 974	2 757	3 668
- jednostki stowarzyszone	783	691	652
- jednostki powiązane z jednostkami sprawującymi kontrolę	10 190	5 015	4 920
<i>Pozostałe przychody</i>			
- jednostki sprawujące kontrolę	-	7	26
<i>Koszty finansowe</i>			
- jednostki sprawujące kontrolę	(3 385)	(4 627)	(2 430)

Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu i Rady Nadzorczej kształtowało się następująco:

w tysiącach złotych	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Zarząd Spółki Dominującej	9 978	5 030	5 112
Rada Nadzorcza Spółki Dominującej	378	378	378
Zarządy jednostek zależnych	1 666	3 013	3 162
Rady Nadzorcze jednostek zależnych	-	10	28
	12 022	8 431	8 680

Świadczenia dla członków Zarządów, Rad Nadzorczych Jednostki Dominującej i jednostek zależnych obejmują wyłącznie krótkoterminowe świadczenia pracownicze.

37 Wynagrodzenie biegłego rewidenta

w tysiącach złotych

	2018
Badanie sprawozdania jednostkowego i skonsolidowanego Cognor Holding S.A. za 2018 r. (Pricewaterhousecoopers Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt Sp.k.)	35
Przeglądy półrocznych (za pierwsze półrocze 2018 r.) jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Cognor Holding S.A. (Pricewaterhousecoopers Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt Sp.k.)	15
Badania jednostkowych sprawozdań finansowych Spółek zależnych za 2018 r. (Pricewaterhousecoopers Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt Sp.k.)	185
Badania jednostkowych sprawozdań finansowych Spółek zależnych za 2018 r. (Primefields Sp. z o.o.)	9
Badania jednostkowych sprawozdań finansowych Spółek zależnych za 2018 r. (FKCA Ltd)	23
Usługa atestacyjna w zakresie weryfikacji współczynnika intensywności zużycia energii elektrycznej (Cognor S.A.) (Pricewaterhousecoopers Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt Sp.k.)	20
	287

38 Zdarzenia po dniu sprawozdawczym

Nie wystąpiły istotne zdarzenia po dniu bilansowym, które nie zostały ujęte w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Poraj, 28 lutego 2019 r.

Przemysław Sztuczkowski
Prezes Zarządu

Przemysław Grzesiak
Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Zoła
Członek Zarządu

Dominik Barszcz
Członek Zarządu

Wybrane dane ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego

	w tys. zł		w tys. EUR	
	31-12-2018	Dane porównawcze*	31-12-2018	Dane porównawcze*
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	2 081 841	1 789 280	487 905	421 533
II. Zysk (strata) na działalności operacyjnej	156 208	99 210	36 609	23 373
III. Zysk (strata) brutto	92 776	68 053	21 743	16 032
IV. Zysk (strata) netto	68 539	47 604	16 063	11 215
V. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	232 195	145 440	54 418	34 264
VI. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-37 603	-15 402	-8 813	-3 629
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-195 572	-52 379	-45 835	-12 340
VIII. Przepływy pieniężne netto, razem	-980	77 659	-230	18 296
IX. Aktywa, razem	1 001 378	950 689	232 879	227 934
X. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	705 493	708 855	164 068	169 953
XI. Zobowiązania długoterminowe	259 585	388 800	60 369	93 217
XII. Zobowiązania krótkoterminowe	445 908	320 055	103 700	76 735
XIII. Kapitał własny	295 885	241 834	68 810	57 981
XIV. Kapitał zakładowy	180 626	177 923	42 006	42 658
XV. Liczba akcji (w tys.)	120 417	118 616		
XVI. (Strata)/zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EURO)	0,58**	0,6**	0,14	0,14
XVII. Rozwodniona (strata) zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EURO)	0,45***	0,44***	0,11	0,10
XVIII. Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EURO)	2,46	2,04	0,57	0,49
XIX. Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EURO)	1,94***	2,26***	0,45	0,54
XX. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EURO)	0,10	-	0,02	-

*Dane dla pozycji dotyczących sprawozdania z sytuacji finansowej prezentowane są na dzień 31 grudnia natomiast dla pozycji dotyczących sprawozdania z całkowitych dochodów i sprawozdania z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia

** liczba akcji użyta do wyliczenia zysku na jedną akcję wynosiła 118 940 tys. sztuk na 31 grudnia 2018 oraz 79 278 tys. sztuk na 31 grudnia 2017

*** liczba akcji użyta do wyliczenia rozwodnionej wartości księgowej oraz rozwodnionej zysku/straty na jedną akcję wynosiła 152 372 tys. sztuk na 31 grudnia 2018 oraz 107 219 tys. sztuk na 31 grudnia 2017 (podstawowa liczba akcji zwykłych oraz liczba potencjalnych akcji zwykłych, które byłyby wydane z tytułu konwersji nominalu obligacji zamiennych na akcje oraz odsetek przypadających za okres styczeń - grudzień 2018 lub 2017).

Wybrane dane finansowe przeliczono na walutę EURO w następujący sposób:

Pozycje aktywów i pasywów sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczono na EURO wg średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego na 31.12.2018 r. 4,3 zł/EURO oraz dla danych porównawczych na 31.12.2017 r. 4,1709 zł/EURO.

Poszczególne pozycje dotyczące rachunku zysków i strat oraz przepływów pieniężnych przeliczono wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP obowiązujących na ostatni dzień kalendarzowy poszczególnych miesięcy, który wyniósł odpowiednio 4,2669 zł/EURO (rok 2018), 4,2447 zł/EURO (rok 2017).